

Års- och hållbarhetsredovisning

Uppsala Vatten och Avfall AB
2023

Innehållsförteckning

1 VD har ordet.....	3
2 Om Uppsala Vatten och Avfall	4
3 Året som gått	5
3.1 Affärsmodell och värdekedja	6
3.2 Hållbarhetsstyrning	7
3.2.1 Hållbarhet i värdekedjan.....	8
3.2.2 Omvärldsfaktorer.....	8
3.2.3 Intressent och väsentlighetsanalys	9
3.2.3.1 Intressentanalys	9
3.2.3.2 Väsentlighetsanalys	10
3.3 Risker och riskhantering	11
4 Måluppföljning och hållbarhetsredovisning	13
4.1 Hållbar VA- och avfallsförsörjning	13
4.1.1 Bolagsmål 1: Bolaget ska ha en långsiktig och säker leverans av dricksvatten samt ett omhändertagande av dag- och spillvatten	15
4.1.2 Bolagsmål 2: Bolagets ska säkra kapacitet och kostnadseffektivitet i sina anläggningar för att möjliggöra en fortsatt utveckling av Uppsala	17
4.2 Cirkulär resursanvändning	19
4.2.1 Bolagsmål 3: Bolaget ska skapa förutsättningar för ett långsiktigt cirkulärt Uppsala med förebyggande arbete i fokus	20
4.2.2 Bolagsmål 4: Bolaget ska se avfall, dricksvatten, dagvatten och spillvatten som en resurs	24
4.3 Långsiktigt klimatarbete	25
4.3.1 Bolagsmål 5: Bolaget ska minska utsläpp av växthusgaser	27
4.3.2 Bolagsmål 6: Bolagets anläggningar ska vara rustade för miljö- och klimatförändringar	29
4.4 Effektiv organisation.....	30
4.4.1 Bolagsmål 7: Bolaget ska ha en ekonomisk styrning och uppföljning som bidrar till god ekonomisk hushållning	32
4.4.2 Bolagsmål 8: Kund- och intressentperspektivet ska genomsyra hela bolaget	33
4.4.3 Bolagsmål 9: Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare	36
5 Årsredovisning för Uppsala Vatten & Avfall AB räkenskapsåret 2023-01-01 till 2023-12-31	38
5.1 Förvaltningsberättelse	38
5.2 Investeringar.....	43
5.3 Ekonomisk sammanställning	43
5.4 Förändring av eget kapital	43
5.5 Förslag till resultatdisposition	44
5.6 Resultaträkning	44
5.7 Balansräkning.....	45
5.8 Kassaflödesanalys.....	47
5.9 Noter.....	48

1 VD har ordet

Bolagets verksamheter har fortsatt påverkats av det säkerhetspolitiska läget och de oroligheterna i världen, såväl globalt som lokalt. 2023 har lokalt i Uppsala starkt präglats av trygghetsfrågorna. Under året har bolaget fortsatt sin satsning på säkerhet och säkerhetsskydd, beredskap och kontinuitetsplanering. Vi har ökat den egna förmågan och samverkat med andra aktörer kring totalförsvaret samt fortsatt utvecklat vårt säkerhetsarbete i alla delar: fysiskt skydd, personskydd och informationssäkerhet utifrån tillsyn och vägledning på området.

Byggsektorn har tvärbromsat, även i tillväxtkommunen Uppsala, vilket har märkts tydligt på betydande minskning i antalet nyanslutningar. Samtidigt har bolaget bidragit till att upprätthålla investeringsnivåer genom en fortsatt hög investeringstakt med fokus framför allt på underhållsinvesteringar, kapacitetshöjningar och kvalitetsförbättrande åtgärder i hela verksamheten.

I den investeringstunga och stark belånade VA verksamheten har ränteutvecklingen en stor betydelse för ekonomin, vilket har lett till utmaningar i berednings- och beslutsprocessen kring revidering av VA-taxan. Det är förståeligt att kostnadsutvecklingen, som drivits på av hög inflation och ränteutveckling, inte är lätt att kommunicera politiskt när även hushållens ekonomi blivit mer ansträngd.

Samtidigt har Avfallstaxan kunnat hållas på samma nivå trots betydande öknings i uppdraget. Den 1 januari 2024 tar bolaget över ansvar för förpackningsinsamlingen. Under 2023 har upphandlingar slutförts och avtal skrivits för att övertagande ska gå så smidigt som möjligt. Övertagandet är omfattande vilket har inneburit ett enormt planeringsarbete. Arbetet har genomförts med hög kvalitet. Även timingen har varit bra, eftersom bolaget nu kan införa fastighetsnära insamling av förpackningar genom flerfackskärl för småhus, och samtidigt fullt ut nyttja Naturvårdsverkets ersättning för det nya uppdraget. Detta har medfört en viss kostnadssänkning för avfallstaxan. En ny stor återvinningscentral i Fyrislund har invigts 2023 vilket innebär nästan en fördubbling i ÅVC-kapaciteten.

Tankstationen för vätgas som planerar att byggas tillsammans med Vattenfalls snabbbladdstation har behövt omlokaliseras till Brillinge på grund av svårigheter med att få bygglov för den tilltänkta platsen bredvid Fyrislunds bussdepot. De organisatoriska förutsättningarna för att gå vidare med en satsning på vätgasproduktion är inte tillgodosedda, vilket gör att bolaget under året har pausat det arbetet. Innovationsarbetet har under året tagit mer fast form genom beslut om en innovationsplan.

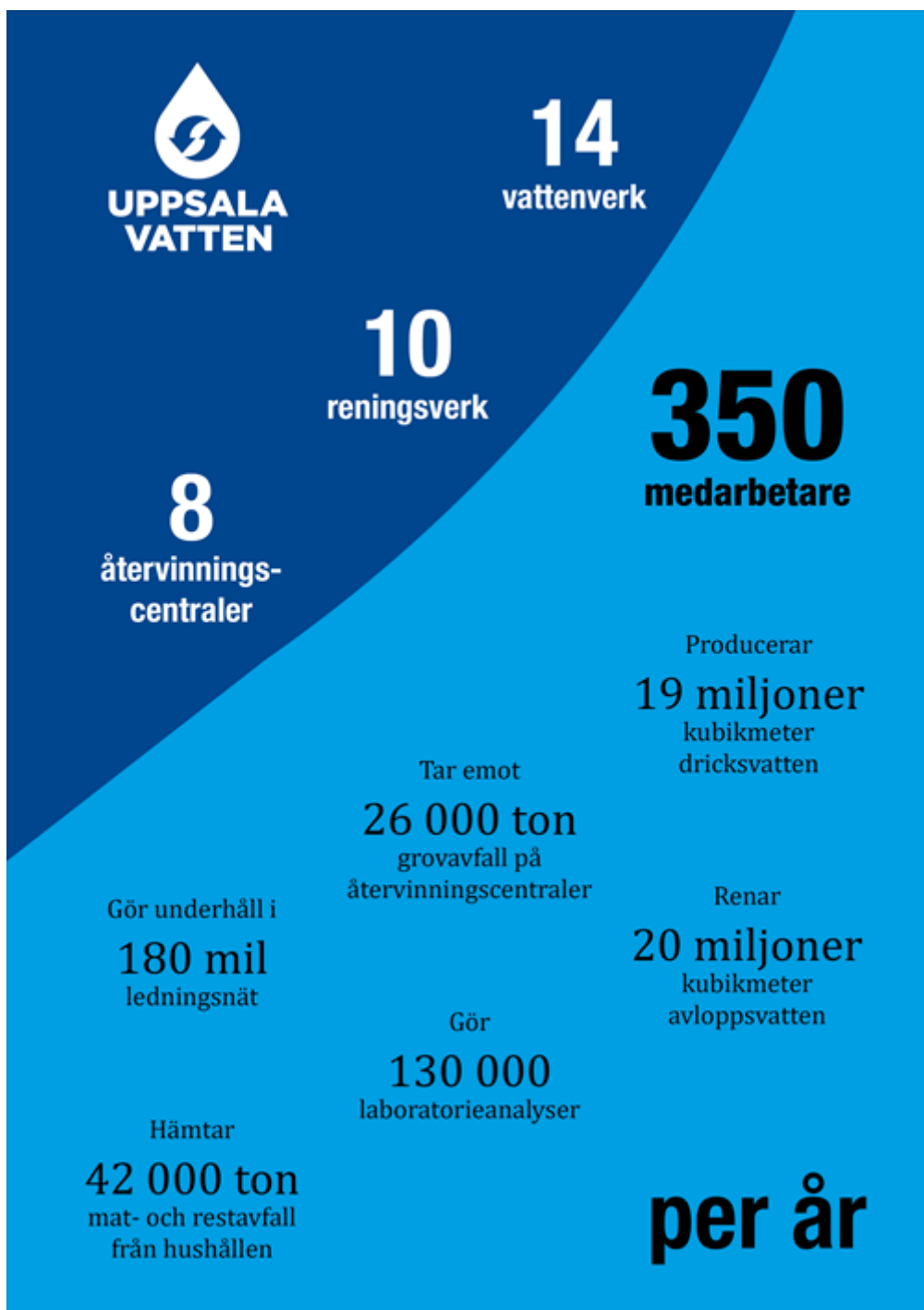
Den juridiska processen kring PFAS har under hösten fortsatt i Mark- och Miljööverdomstolen. Trots att inga nya tekniska uppgifter får tillföras målet i överinstans har bolaget fortsatt utveckla sitt provtagningsprogram i syfte att utveckla sin kunskapsbas. Även de nyttillkomna mätningarna bekräftar bolagets tes. Gällande Kungsängsverkets tillstånd har det formella ärendet legat stilla under året trots hårda ansträngningar från bolaget, kommunen, näringslivet via Handelskammaren och Uppsalapolitiker i riksdagen.

I början av 2024 lämnar jag posten som VD och vill därför rikta några ord av tack till styrelsen, för förtroendet att ha fått leda bolaget under drygt 7 år, till medarbetarna för det stora engagemanget, den enorma kunskapen och den goda stämningen som präglar vår arbetsplats, till samarbetsparter och tillsynsmyndigheter för att ni utmanar och stöttar verksamheten, och sist men inte minst till våra kunder, som sporrar oss att leverera livsviktiga tjänster lite bättre för varje dag, nu och i framtiden.

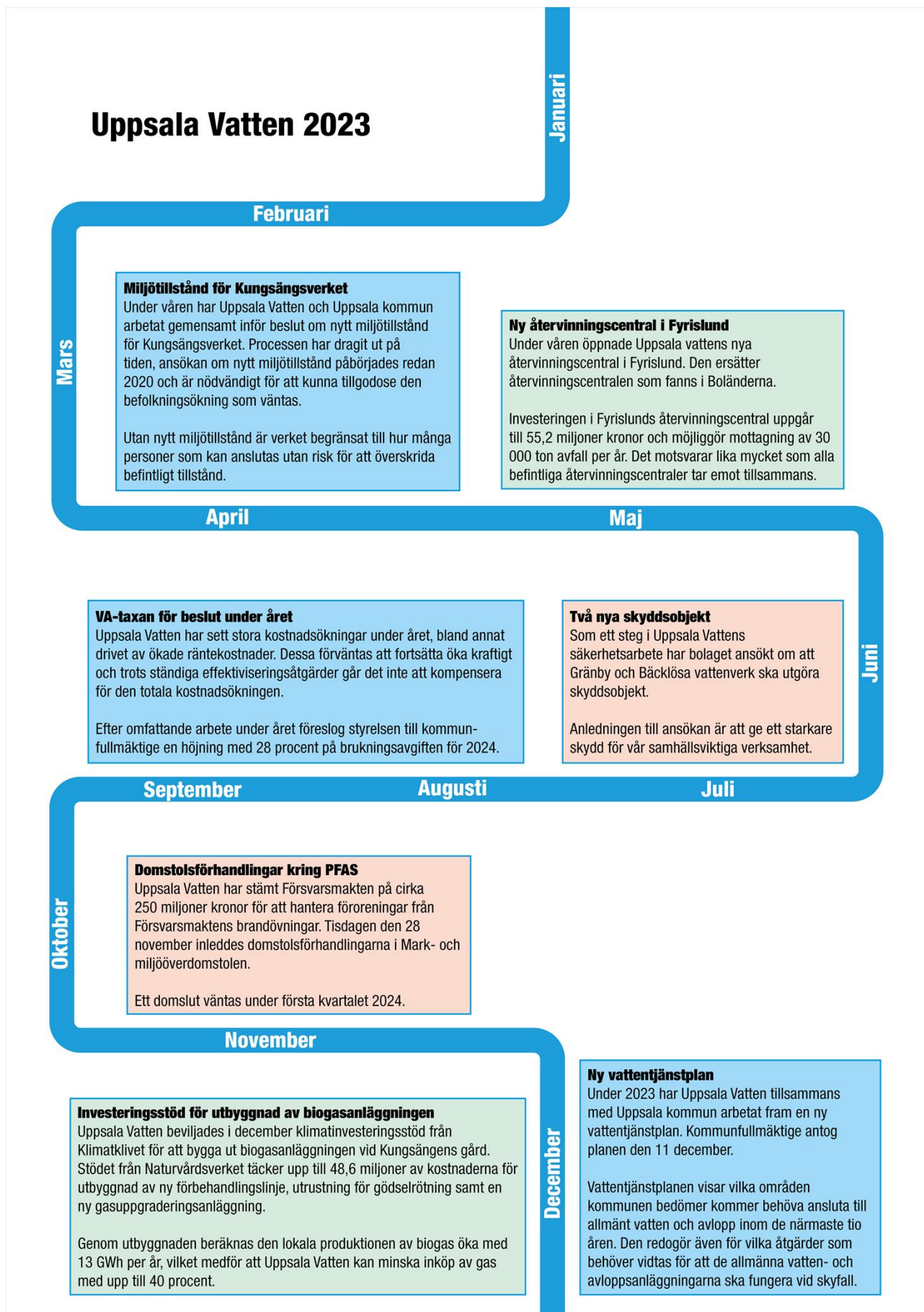

Sigrid De Geyter, avgående VD, 31 januari 2024.

2 Om Uppsala Vatten och Avfall

3 Året som gått

3.1 Affärsmodell och värdekedja

Uppsala Vattens uppdrag

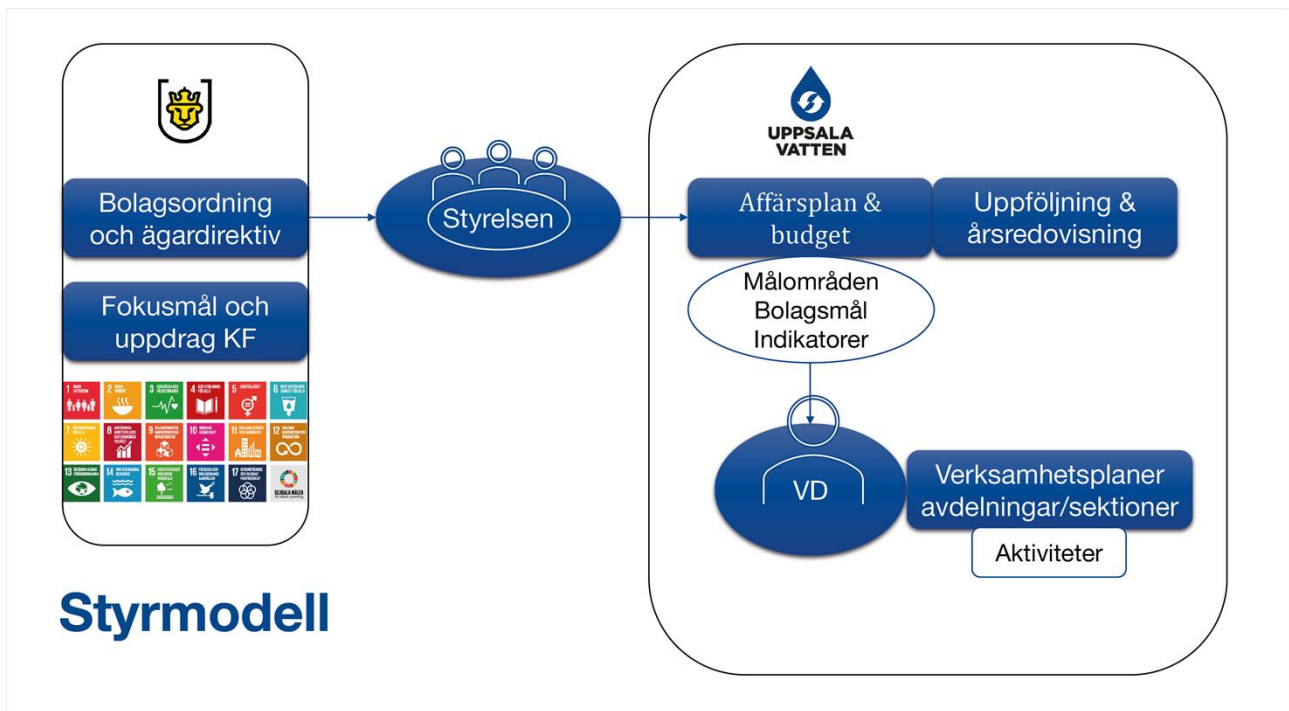
Bolaget styrs av ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige varje år, i samband med beslut om mål och budget för hela kommunkoncernen.

Uppsala Vatten ansvarar för att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter.

Bolagets verksamhet finansieras av taxor inom VA- och avfallsområdet, men även genom försäljning av återvinningstjänster för verksamhetsavfall vid Hovgårdens avfallsanläggning och försäljning av den biogas som produceras. Verksamheten är till stor del reglerad av lagar och förordningar där vattentjänstlagen och renhållningsförordningen är några av de viktigaste.

Strategiska mål

Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges mål, vilka under 2023 utgörs av fyra fokuserade mål. Bolagets mål utgår från ägardirektiven med tillhörande uppdrag och kommunfullmäktiges mål. Målen är formulerade för att säkerställa att bolaget bidrar till de uppdrag som finns i styrande dokument.

3.2 Hållbarhetsstyrning

Bolagets arbete styrs via kommungemensamma dokument och policys med tillhörande uppföljning. Bolagets egna riktlinjer utgår från kommungemensamma dokument och beslutas och följs upp av bolagets styrelse. Relevanta styrdokument återfinns i bolagets processbaserade ledningssystem. Ledningssystemet är certifierat i enlighet med ISO 9001:2015.

Hållbarhetsarbetet och bolagets bidrag till Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen är integrerat i affärsplanen och avdelningarnas verksamhetsplaner. Uppföljning av bolagets indikatorer och arbete utifrån mål följs upp tertialvis och rapporteras till styrelse och moderbolag.

Bolaget har signerat flera externa åtaganden för en hållbar utveckling. Avsikten är både att driva på det egna arbetet och att ge draghjälp åt andra aktörer i samhället. Dessa åtaganden har fokus på miljö och klimat.

Länsstyrelsen i Uppsala har upprättat en färdplan för ett hållbart län. Inom ramen för detta har fyra åtgärdsplaner upprättats: minskad klimatpåverkan, ekosystem och biologisk mångfald, vatten och hållbar samhällsutveckling. Bolaget har signerat hållbarhetslöften inom samtliga dessa åtgärdsplaner vilket innebär att vi åtar oss att genomföra och rapportera aktiviteter i linje med de nationella miljömålen och bolagets verksamhet. Exempel på dessa aktiviteter finns inom bättre vattenhushållning, fysisk planering, utsläpp och rening, information och miljöpedagogisk verksamhet, effektiv resurshantering och cirkularitet.

Inom klimatområdet deltar bolaget dessutom i flera andra initiativ: Klimatneutral VA-bransch (Svenskt Vatten), Fossilfritt Sverige och Uppsala klimatprotokoll. Detta innebär att bolaget får tillgång till kunskap, nätverk och verktyg. Bolaget har åtagit sig att minska sina totala klimatutsläpp, använda förnybara drivmedel i fordon och transporter, energieffektivisera, öka andelen solex med mera.

3.2.1 Hållbarhet i värdekedjan

Som helägt kommunalt bolag är Uppsala Vatten en offentlig organisation och bolaget omfattas därför av de lagar som styr hur upphandling ska gå till, framför allt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Upphandlingsarbetet ska värna om en sund konkurrens för att säkerställa att skattemedel används så effektivt som möjligt samt ge potentiella leverantörer goda förutsättningar att delta i upphandlingar och göra affärer med offentlig sektor på lika villkor. Upphandlingsarbetet kan också användas strategiskt för att bidra till hållbar samhällsutveckling, exempelvis genom att ställa krav på etisk och miljömässigt hållbar produktion av varor och tjänster.

För att säkerställa krav och minska riskerna kopplat till social hållbarhet arbetar Uppsala Vatten med följande grundläggande krav.

- Antidiskriminering: Leverantörerna ska följa gällande diskrimineringslagstiftning och även ta ansvar för att likabehandling och jämställdhet råder i alla leverantörsled.
- Barns rättigheter: Leverantörerna ska följa FN:s konvention om barns rättigheter och även kontrollera att denna efterlevs i hela leverantörskedjan.
- Anti-korruption: Leverantörerna ska ansvara för att motverka korruption i sin verksamhet.
- Mänskliga rättigheter: Leverantörerna ska följa FN-stadgan för mänskliga rättigheter och Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter, samt kontrollera att dessa efterlevs i hela leverantörskedjan.
- Särskilda arbetsrättsliga villkor: Leverantörerna och deras anlitade underleverantörer ska som minimikrav leva upp till nivåer i tillämpbara kollektivavtal avseende lön, semester och arbetstid, samt även uppfylla de lagstadgade skyldigheter avseende anständiga arbetsvillkor och arbetsmiljökrav enligt ILO:s kärnkonventioner som Sverige ratificerat.

Till viss utsträckning tillämpas miljörelaterade krav i många avtal, där exempelvis leverantörer som utför transporter med hållbara drivmedel premieras.

3.2.2 Omvärldsfaktorer

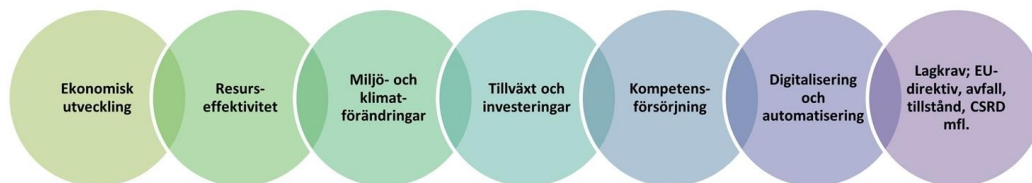
Förändringar och utmaningar i omvärlden påverkar Uppsala Vattens prioriteringar. För att kunna anpassa och förbättra verksamheten på bolaget sker en löpande omvärldsbevakning, med tillhörande analyser och upprättande av åtgärder. Utöver förändringar i styrande lagstiftning är klimatförändringar och möjligheterna att säkerställa en redundant dricksvattenförsörjning de två viktigaste faktorerna som bevakas. Utifrån rådande säkerhetspolitiskt läge krävs analyser av hotbild och att tröskeln höjs för en antagonist som letar sårbara områden att angripa. Kontinuitetsplanering har prioriterats till den mest kritiska delen av bolagets verksamhet och utökade insatser genomförs.

Klimatförändringarna påverkar oss genom längre perioder av torra och kraftigare skyfall. Långa perioder av torra påverkar grundvattennivåerna negativt vilket kan leda till vattenbrist och kvalitetsförändringar i råvattnet. Torkan påverkar även ledningsnätet i form av sättningar i marken, något som kan leda till ett ökat antal läckor.

De naturresurser vår dricksvattenproduktion är beroende av är i flera fall påverkade av miljöföroreningar. Fler kraftiga skyfall får konsekvenser i samhället. I bolagets verksamhet

innebär det till exempel brändningar och översvämningar. Höjda temperaturer påverkar också arbetsmiljön för medarbetarna under årets varmaste dagar.

Uppsala Vatten vill bidra till samhällets klimatomställning, utan att leveranserna av bolagets samhällsviktiga tjänster till kunderna påverkas negativt. Både bolagets verksamhet i sig och förändringar i omvärlden, innebär att vi hanterar ett flertal risker.

3.2.3 Intressent och väsentlighetsanalys

Uppsala Vatten arbetar för att ha en långsiktig och öppen dialog med sina intressenter. För att förbättra och utveckla bolagets hållbarhetsarbete i enlighet med intressenternas förväntningar genomför Uppsala Vatten intressent- och väsentlighetsanalys. Avsikten är att både identifiera hur bolaget påverkas av sin omvärld och hur bolaget påverkar omvärlden.

3.2.3.1 Intressentanalys

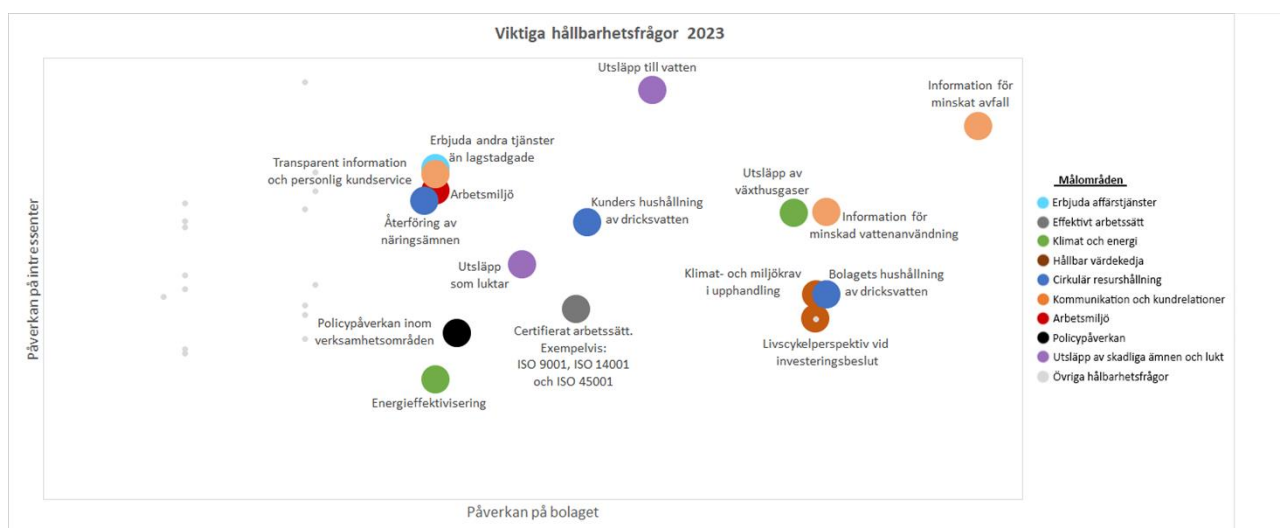
Under 2023 genomförde bolaget en uppdaterad intressentanalys. Med utgångspunkt i tidigare analyser uppdaterades bolagets intressenter och ett antal intressenter prioriterades utifrån deras intressen och inflytande. Input från prioriterade intressenter inhämtades genom en enkätundersökning. De tillfrågade fick svara på vilka hållbarhetsfrågor de ansåg bolaget kunde ha positiv och/eller negativ påverkan på och därmed bör arbeta med i sitt hållbarhetsarbete. Hållbarhetsfrågorna som intressenterna tog ställning till fördefinierades tillsammans med sakkunniga inom bolaget och med utgångspunkt i GRI och det nya EU direktivet om hållbarhetsrapportering (CSRD), med vissa förenklingar. Det fanns även möjlighet att beskriva med fri text om det fanns ytterligare områden som den svarande ville lägga till. Frågan ställdes också inom vilka områden den svarande själv trodde sig ha störst påverkan på samhälle, miljö eller ekonomi (både positivt och negativt).

Intressentundersökningen besvarades av totalt 453 personer.

Intressentgrupp	Viktigaste hållbarhetsfrågor
Bolagets styrelse och ledning	Information om sortering Hushållning av dricksvatten internt Information om minskad dricksvattenkonsumtion
Medarbetare	Ligga i framkant Arbetsmiljö Utsläpp till vatten
Kommunala tjänstepersoner	Information om minskad dricksvattenkonsumtion Förebygga avfall hos verksamheter Krav på leverantörer om mänskliga rättigheter
Näringslivskunder	Hushållning av dricksvatten Kompetensutveckling Arbetsmiljö
Privatkunder	Ligga i framkant Information om sortering Information om vad som kan spolas ner i avloppet
Fastighetsägare	Utsläpp till vatten Inverkan på biologisk mångfald Anpassningar till klimatförändringar
Leverantörer	Krav på bolagets leverantörer om arbetsmiljö Förebygga avfall hos verksamheter CO2-prissättning som en del av underlaget för beslut

3.2.3.2 Väsentlighetsanalys

Med stöd av den uppdaterade intressentanalysen utfördes en väsentlighetsanalys. Även bolagets ledningsgrupp prioriterade vilka hållbarhetsfrågor som ansågs vara viktigast. Intressenternas prioriteringar ställdes mot ledningsgruppens för att klargöra förhållandet mellan betydelse för intressenter och för bolaget. Av de frågor som intressenter och bolaget tagit ställning till i intressentanalysen bedöms 16 frågor som de mest väsentliga för Uppsala Vatten.

De frågor som lyfts fram i väsentlighetsanalysen utgör centrala delar i bolagets rapportering och kategoriseras in i nio hållbarhetsområden.

Uppsala Vattens arbete inom prioriterade hållbarhetsområden återfinns i bolagets målområden.

- Hållbar VA- och avfallsförsörjning
- Cirkulär resursanvändning
- Långsiktigt klimatarbete
- Effektiv organisation

3.3 Risker och riskhantering

Riskregister

Bolagets process för riskhantering följer i stort kommungemensamma riktlinjer och rutiner. Bolaget upprättar årligen ett riskregister som samlar riskvärdering och prioritering med förslag till åtgärder samt hur dessa ska följas upp. Identifierade risker placeras i en riskkategori och poängsätts. De risker som befinner sig i det övre poängintervallet har flyttats över till internkontrollplan. Ett antal kontrollmoment har också tagits fram för att hantera dessa risker.

Internkontrollplan

Bolagets styrelse upprättar årligen en internkontrollplan som avrapporteras i samband med årsbokslut.

Internkontroll bidrar till

- att verksamheten når sina mål,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal m.m.

Nedan beskrivs de mest relevanta hållbarhetsriskerna inom bolaget som identifierats i internkontrollplanen.

Väsentliga risker som identifierats inom miljöområdet	
Efterlevnadsrisk	Risker för kostnadsökning, påverkan på samhället och varumärket till följd av att nytt tillstånd för Kungsängsverket inte ges i tid.
Efterlevnadsrisk	Risk att villkor i miljötillstånd inte efterföljs till följd av bristande kontroller och uppföljning.
Omvärldsrisk	Risk för processtörningar på grund av att industrikunder släpper ut saker på spillvattennätet som stör reningsprocessen.
Omvärldsrisk	Det är en risk för förorenat vatten på grund av förändrade markvattenflöden som följd av klimatförändring (torr mark med större sprickor mm).
Omvärldsrisk	Risk för brist på insatsprodukter/råvaror till följd av osäkra försörjningskedjor.
Operativ risk	Risk att våra produktionsprocesser inte kan övervakas som de bör till följd av avbrott i datakommunikation.

Väsentliga risker som identifierats inom personal och sociala förhållanden	
Efterlevnadsrisk	Risk för felaktig hantering av personuppgifter till följd av bristande kunskap.
Efterlevnadsrisk	Risk för bristande förtroende för bolaget till följd av att regler för bisyssla inte följs av medarbetare och chefer.
Efterlevnadsrisk	Risk att leverantörer inte lever upp till den sociala hållbarhetsdimensionen (exempelvis arbetsrättsliga villkor eller mänskliga rättigheter).
Operativ risk	Risk för kompetens- och resursbrist av kvalificerade tekniker och specialkompetenser vilket leder till kvalitetsbrister.
Operativ risk	Risk för brister i arbetsmiljöarbetet som leder till skador eller olyckor till följd av otillräcklig rapportering av risker och avvikelser i verksamheten.
Operativ risk	Risk att bristande områdesskydd och bevakning möjliggör intrång, stölder och sabotage på våra anläggningar.

Väsentliga risker som identifierats inom ekonomi och styrning	
Efterlevnadsrisk	Risk för att intressekonflikter inte uppmärksammas och hanteras vilket bygger missnöje kring bolaget.
Efterlevnadsrisk	Risk att riktlinjer kring anti-korruption och jäv samt upphandlingsregler inte följs vid upphandling vilket skadar förtroende och leder till sämre konkurrens.
Finansiell risk	Risk för att brister i ekonomistyrning till följd av otillräckliga verktyg.
Finansiell risk	Risk att bolagets avsaknad av affärsmodell för näringslivskunder leder till minskade intäkter via fakturering av bolagets varor och tjänster.
Finansiell risk	Risk för ineffektivitet och ökade kostnader till följd av brister i långsiktig samplaneringen och kommunikation med Uppsala kommun avseende utbyggnad och underhåll.
Omvärldsrisk	Risk att Uppsala kommuns krav på utbyggnadstakt förändras vilket påverkar resurser i bolaget.

4 Måluppföljning och hållbarhetsredovisning

4.1 Hållbar VA- och avfallsförsörjning

Översiktsplanen bedömer att 340 000 personer kommer bo i Uppsala år 2050, en nivå som bolaget behöver kunna möta i den långsiktiga försörjningen. Bolaget arbetar med att stärka dricksvattenförsörjningen, effektiv dagvattenhantering och långsiktiga lösningar för hållbar spillvattenrening i hela kommunen.

Hög servicegrad och tillgänglighet är utgångspunkten för avfallshanteringen i Uppsala och det ska vara enkelt för boende i kommunen att återvinna. Bolaget ska ha kapacitet att ta emot och sortera större avfallsmängder från verksamheter och Uppsala Vattens biogasanläggning ska kunna ta emot större mängder substrat.

Underhållsprojekt

Bolaget har under 2023 fortsatt sitt arbete med underhållsutveckling enligt den plan som fanns för året. Bolaget har arbetat med anläggningsregister, teknisk anläggningsinformation, nomenklatur och underhållsprocesser genom två projekt och en förstudie. Ett projekt med mål att ta fram en gemensam process för att underhålla våra anläggningar och nyckeltal för underhåll samt ett för nomenklatur och anläggningsregister.

Projektet har under året utvecklats och implementerat en underhållsprocess. Konfigurering av underhållssystemet, framtagande av styr- och stöddokument samt utbildning i processer och systemstöd för medarbetare har genomförts. Projektet avslutades vid årsskiftet.

Parallellt med implementeringen av processerna under hösten genomfördes en förstudie kring teknisk anläggningsinformation för att fastställa nuläge och önskat läge samt få rekommendationer gällande fortsatt arbete och vägval.

Dricksvattenprocessen

Under 2023 infördes Livsmedelsverkets nya föreskrifter om dricksvatten vilket innebär att termerna "otjänligt" och "tjänligt med anmärkning" inte längre används. Det finns endast ett gränsvärde per parameter och antingen klaras gränsvärdet eller så görs det inte det. I de nya reglerna införs nya gränsvärden för bland annat PFAS och uran som börja gälla från och med 2026. Idag värden för PFAS 4 på mellan 5–10 nanogram per liter och 5–15 nanogram per liter för PFAS 21. Med anledning av dessa nya gränsvärden arbetar Uppsala Vatten för att genom en ännu mer effektiv rening sänka halten av PFAS i dricksvattnet ytterligare, bland annat genom investeringar i Bäcklösa vattenverk.

Digitala vattenmätare

För att klara den planerade befolkningsökningen är det viktigt att säkerställa att dricksvattnet ska räcka till åt alla. Förutom god kapaciteten på våra vattenverk krävs en säker leverans och en god kontroll över vattenanvändning och vattenförluster. Idag har Uppsala Vatten fler än 20 000 vattenmätare hos hushåll och verksamheter, som kunden själv läser av och som ligger till grund för debiteringen av bruksavgiften. Under 2023 har arbete pågått med att ta fram en kravspecifikation för upphandlingen av nya fjärravlästa och digitala vattenmätare som ska ersätta dagens mätare i syfte att öka kontroll på flöden och bättre verktyg. Upphandlingen kommer även omfatta fler sensorer på vattenledningsnätet.

Kungsängsverket

För Kungsängsverket väntar bolaget fortfarande på regeringens beslut om tillämpning av gällande lagstiftning innan tillståndsprocessen kan fortsätta. Arbetet med att planera för om- och tillbyggnationen av Kungsängsverket har dock fortsatt under 2023 med antagande om att sökta villkor kommer bli gällande. Principförslaget för ny- och ombyggnation av Kungsängsverket färdigställdes vid slutet av 2023 och förstudier för ny slamhantering och rejektvattenrening har påbörjats.

Pilotförsöken för rening av läkemedelsrester och PFAS har fortsatt under 2023 och är slutrapporterat till Naturvårdsverket. Pilotanläggningen på Kungsängsverket ska fortsatt vara i drift för att samla viktiga lärdomar inför design av en fullskalig anläggning för avancerad rening.

Byggnationen av ny grovrening och försedimentering har fortsatt under 2023 och närmar sig slutet. Under sommaren och hösten 2024 ska de nya anläggningsdelarna tas i drift och kapaciteten för mekanisk rening på Kungsängsverket ökar avsevärt.

Reningsverk i kransorterna

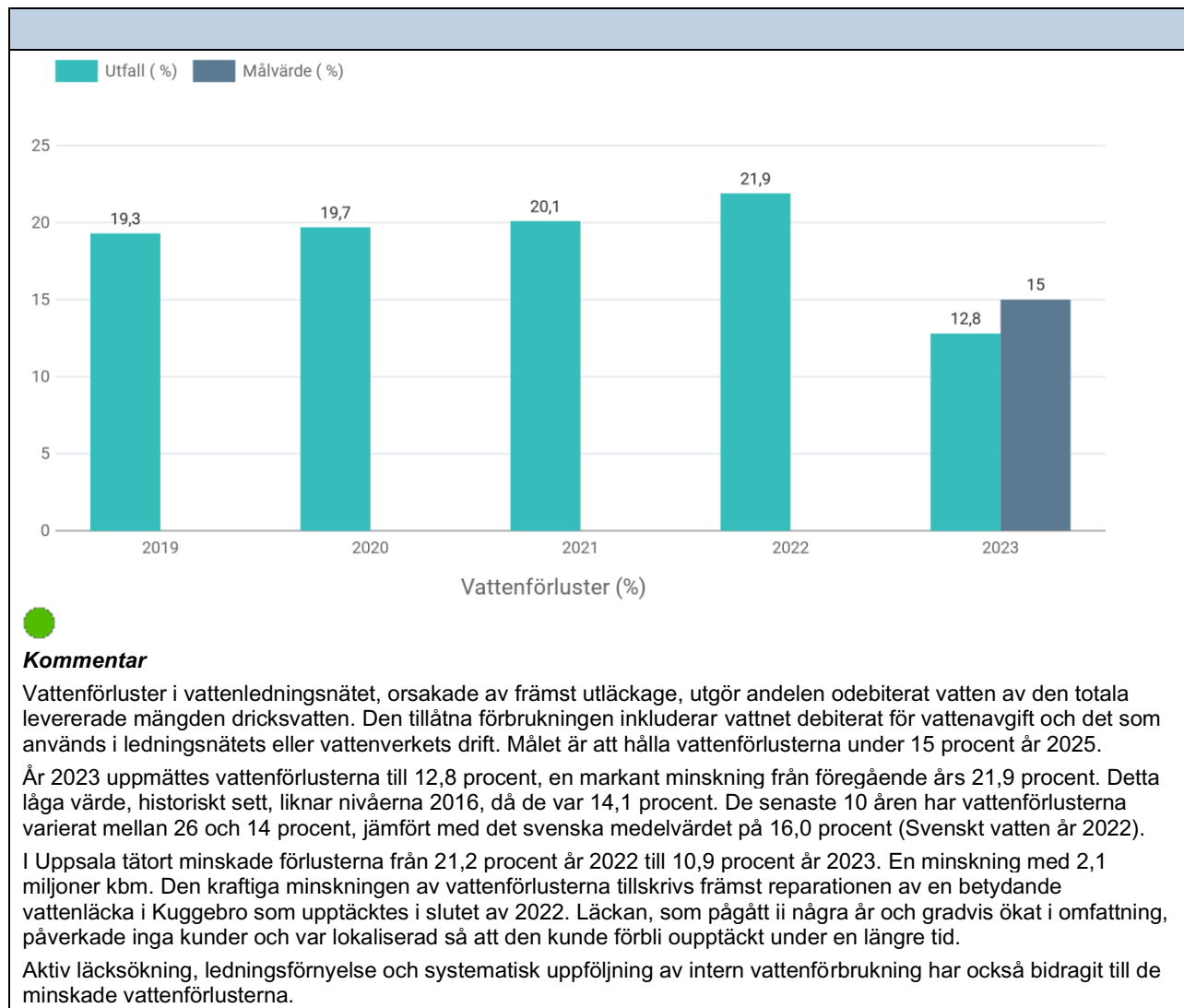
Det pågår förstudier för att höja kapaciteten för samtliga reningsverk som inte klarar målet om kapacitet 10 procent över det framtida behovet. Förstudie Strategi Nordost berör Storvreta, Vattholma och Skyttorp och utreder behovet av om- och tillbyggnationer i alla tre orterna. För- och nackdelar med att leda över spillvattnet från Vattholma och Skyttorp till Storvreta undersöks också. Förstudien pågick hela 2023 och fortsätter under första halvan av 2024. Även i Järlåsa finns önskemål om ökad anslutning men problem med tillskottsvatten i ledningsnätet gör att flödet överstiger dimensionerande hydraulisk kapacitet. Under 2023 påbörjades därför en förstudie för att kartlägga hydrauliska flaskhalsar och eventuella åtgärder för Järlåsa reningsverk.

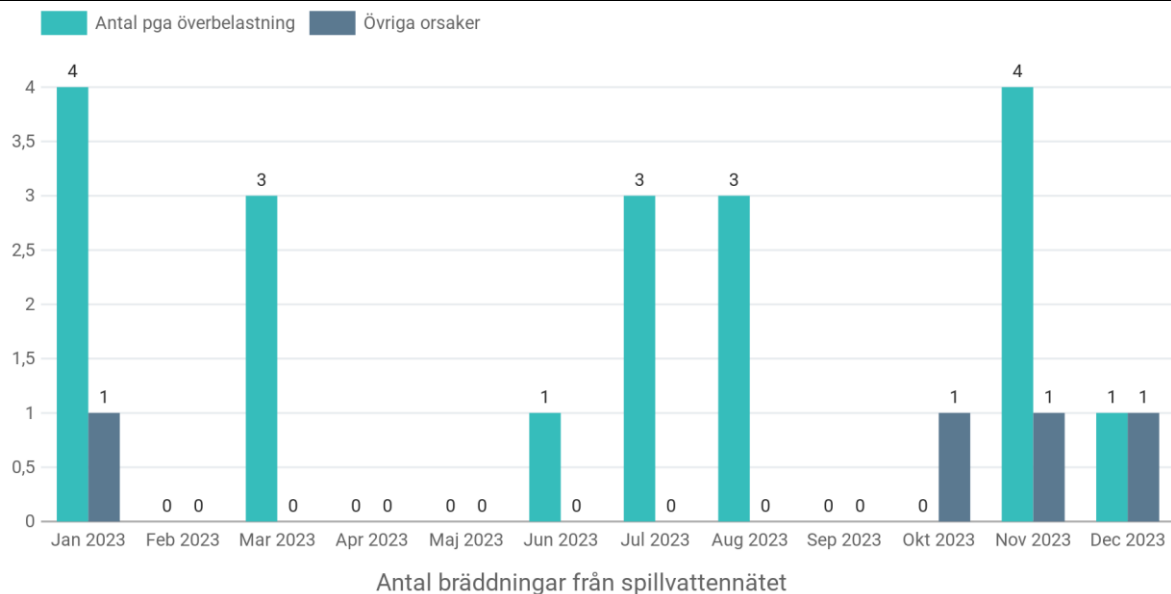
Knutbys reningsverk är i behov av upprustning och förstudien om ett nytt reningsverk ska byggas eller om befintligt ska renoveras färdigställdes under 2023.

4.1.1 Bolagsmål 1: Bolaget ska ha en långsiktig och säker leverans av dricksvatten samt ett omhändertagande av dag- och spillvatten

Måluppfyllelse

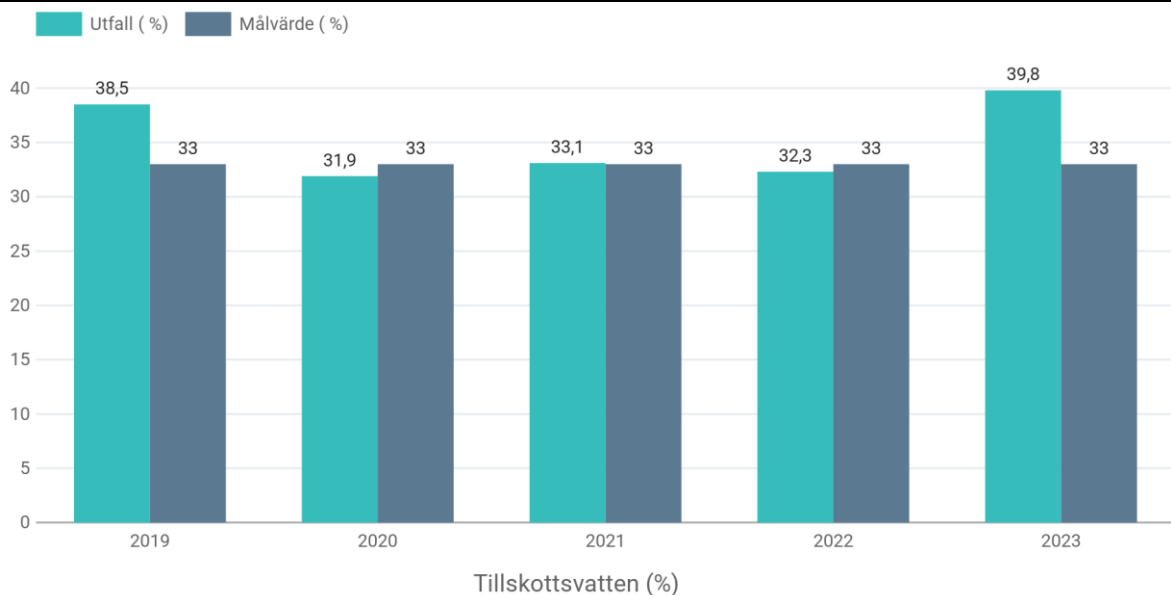
 I hög grad uppfyllt

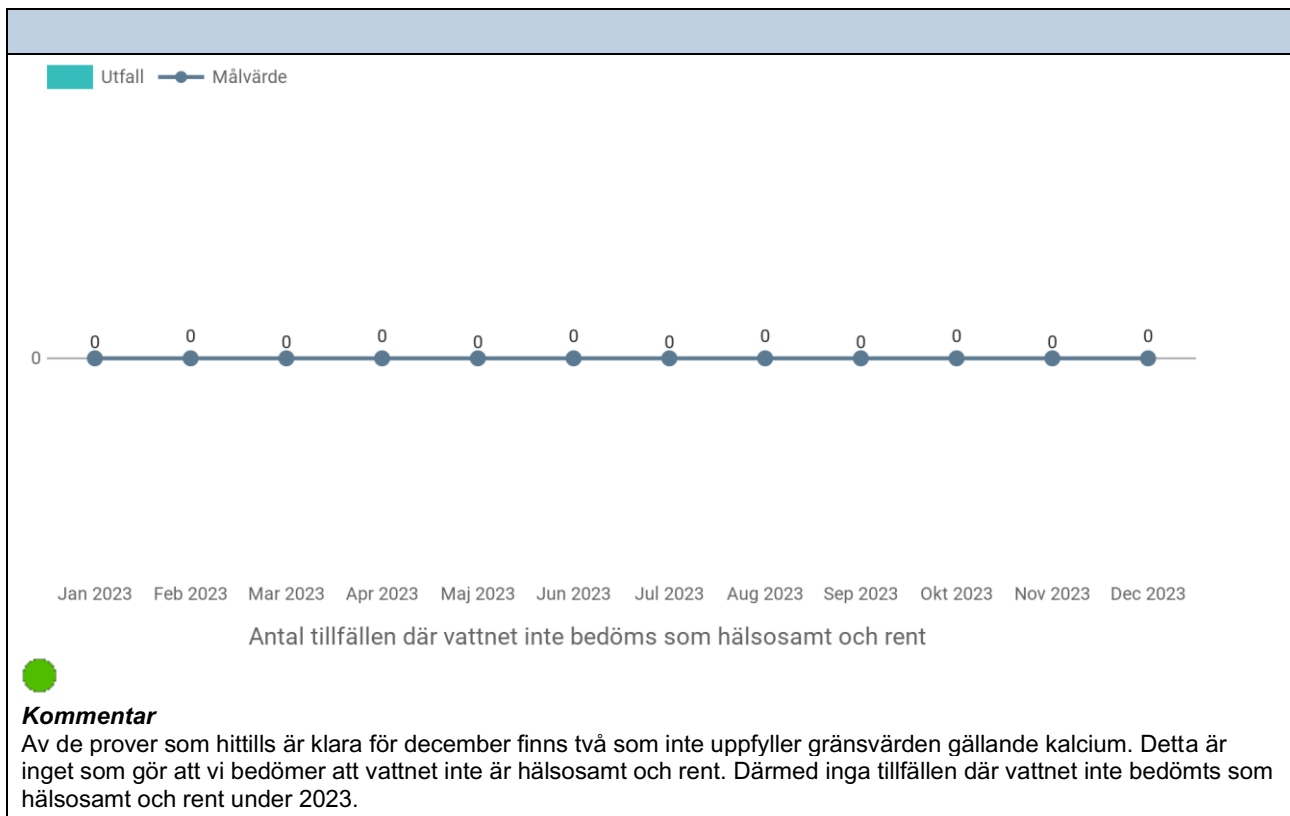
Kommentar

Under året har bräddning från reningsverk, pumpstationer och ledningsnät skett vid totalt 23 tillfällen. Majoriteten av bräddningarna har skett på grund av hydraulisk överbelastning i samband med stora nederbördsmängder eller snösmältning (19 st), vilket leder till höga flöden in till reningsverk och pumpstationer. Resterande bräddningar (4 st) har orsakats av strömvabrott eller brott på ledning.

Kommentar

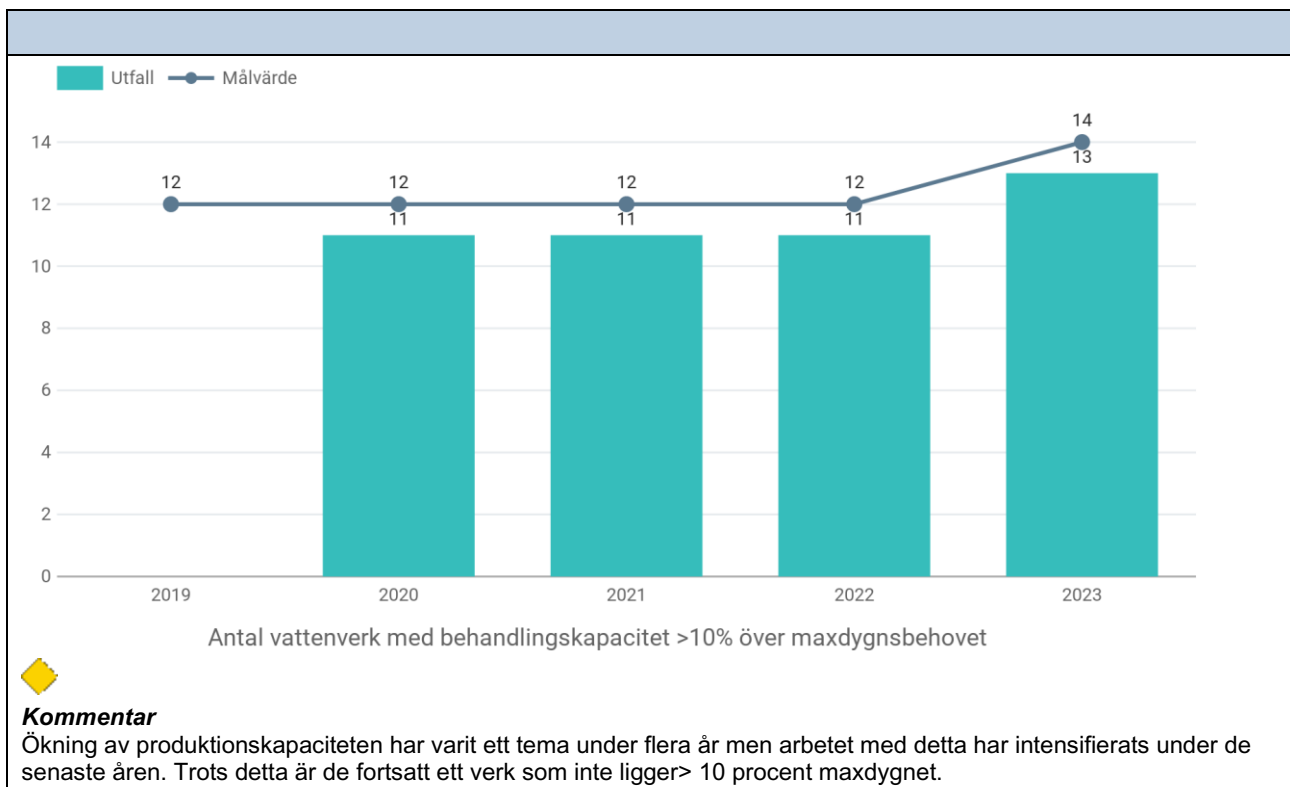
År 2023 ökade tillskottsvattenandelen i avloppsreningsverken till 39,8 procent, jämfört med 32,3 procent år 2022. Målet är att hålla andelen tillskottsvatten under 32 procent. Åtgärder för att minska tillskottsvatten har pågått under både 2023 och tidigare, inklusive förnyelse av otäta ledningar. Ett systematiskt arbete har även startats för att lokalisera och kräva bortkoppling av felaktigt anslutet dagvatten. Effekten av åtgärderna tar tid att synas, och variationen i tillskottsvattenandelen beror i hög grad på årets nederbörd. Under de senaste 10 åren har tillskottsvattenandelen varierat mellan 24 och 38,5 procent, vilket gör årets ökning ovanligt stor. Den höga tillskottsvattenandelen under 2023 kan i stor utsträckning förklaras av att det var ett exceptionellt blött år med en årsnederbörd på 714 mm, jämfört med 583 mm år 2022, vilket var relativt normalt nederbördsmässigt.

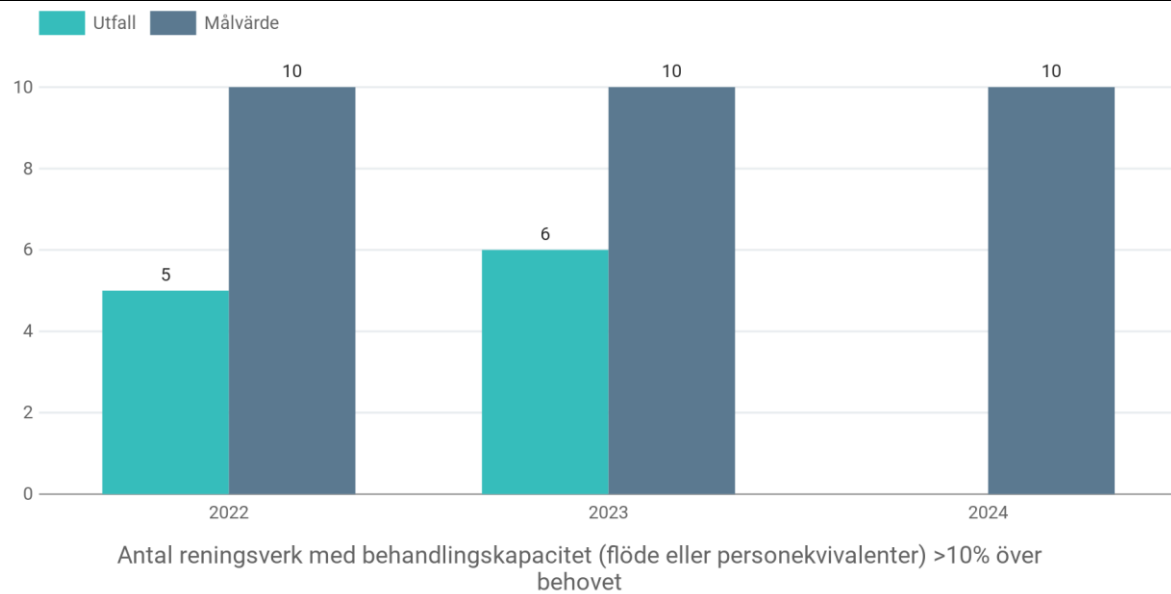

4.1.2 Bolagsmål 2: Bolagets ska säkra kapacitet och kostnadseffektivitet i sina anläggningar för att möjliggöra en fortsatt utveckling av Uppsala

Måluppfyllelse

Delvis uppfyllt

Kommentar

Sex av reningsverken uppnår inte målsättningen att ha 10 procent överkapacitet över det framtida behovet. Uppföljning sker utifrån ett långsiktigt perspektiv (10-15 år) där hänsyn tas till framtida behov utifrån förväntad tillväxt i orterna. Samtliga reningsverk klarar utsläppskrav och ansluten belastning år 2023. Trenden för indikatorn är positiv jämfört med förra året, vilket dock inte beror på förflyttningar som bolaget gjort utan för att framtida belastning har justerats ned efter att detaljplaner på idéstadiet inte har vidareutvecklats. För samtliga reningsverk som inte uppnår 10 procent framtida kapacitet pågår förstudier och för Kungsängsverket även tillståndsansökan.

4.2 Cirkulär resursanvändning

Omställningen till en cirkulär ekonomi och resursanvändning är central för att motverka klimatförändringarna och den resursbrist som vi står inför idag. Frågan är prioriterad på alla nivåer; inom Agenda 2030, EU:s handlingsplan för en cirkulär ekonomi, i Sveriges strategi för omställningen till en cirkulär ekonomi och i de nationella etappmålen.

I avfallsplanen är kommunens vision att Uppsala år 2050 är en cirkulär kommun där vi inte pratar om avfall, bara om resurser. Uppsala Vatten har stor möjlighet att bidra i den hållbara samhällsutvecklingen. Det gör vi genom ansvarsfull användning av råvaror och det vatten som finns i staden.

Avsättning av material högre upp i avfallstrappan

Under 2023 har Uppsala Vatten fortsatt arbetet med att hitta en långsiktigt hållbar avsättning den restprodukt i form av kalkkorn som bildas i bolagets vattenverk. Årligen produceras omkring 7700 ton kalkkorn på våra vattenverk i Gränby och Bäcklösa. Under året har drygt en tredjedel gått till deponi och resterande mängd till att spridas ut på våtmarker.

På Hovgårdens avfallsanläggning har projekteringen för en ny sorteringsplatta genomförts under 2023. Syftet med en ny sorteringsplatta är att skapa plats för sortering och kvalitetssäkring samt bättre förutsättningar att arbeta med avsättning av material högre upp i avfallstrappan.

Bolagets vattenanvändning

Dricksvatten är en resurs som används vid Uppsala Vattens anläggningar och i ledningsnätet. I dagsläget har bolaget inte möjlighet att mäta allt vatten som används i den egna verksamheten och det finns behov av att utveckla rutiner och system för registrering av vattenanvändningen. Målet är att kunna skapa en vattenbalans för bolaget som även omfattar, till exempel, användning av råvatten i dricksvattenproduktionen och utläckage i ledningsnätet.

Minskad vattenanvändning

Bolaget arbetar kontinuerligt med utbildning och kommunikation för att bidra till en minskad vattenanvändning hos kunderna. Under 2023 låg den genomsnittliga vattenförbrukningen på 131 liter per person och dygn vilket är en minskning från år 2022, då vattenförbrukningen låg på 132 liter per person och dygn. Denna minskning konstateras trots att det under året genomfördes förändringar i beräkning av befolkningsunderlaget som lett till minskat antal personer, vilket i sin tur medför en högre beräknad förbrukning per person och dygn, jämfört med tidigare års beräkningar. Trots detta håller således den nedåtgående trenden i sig.

Minskade avfallsmängder

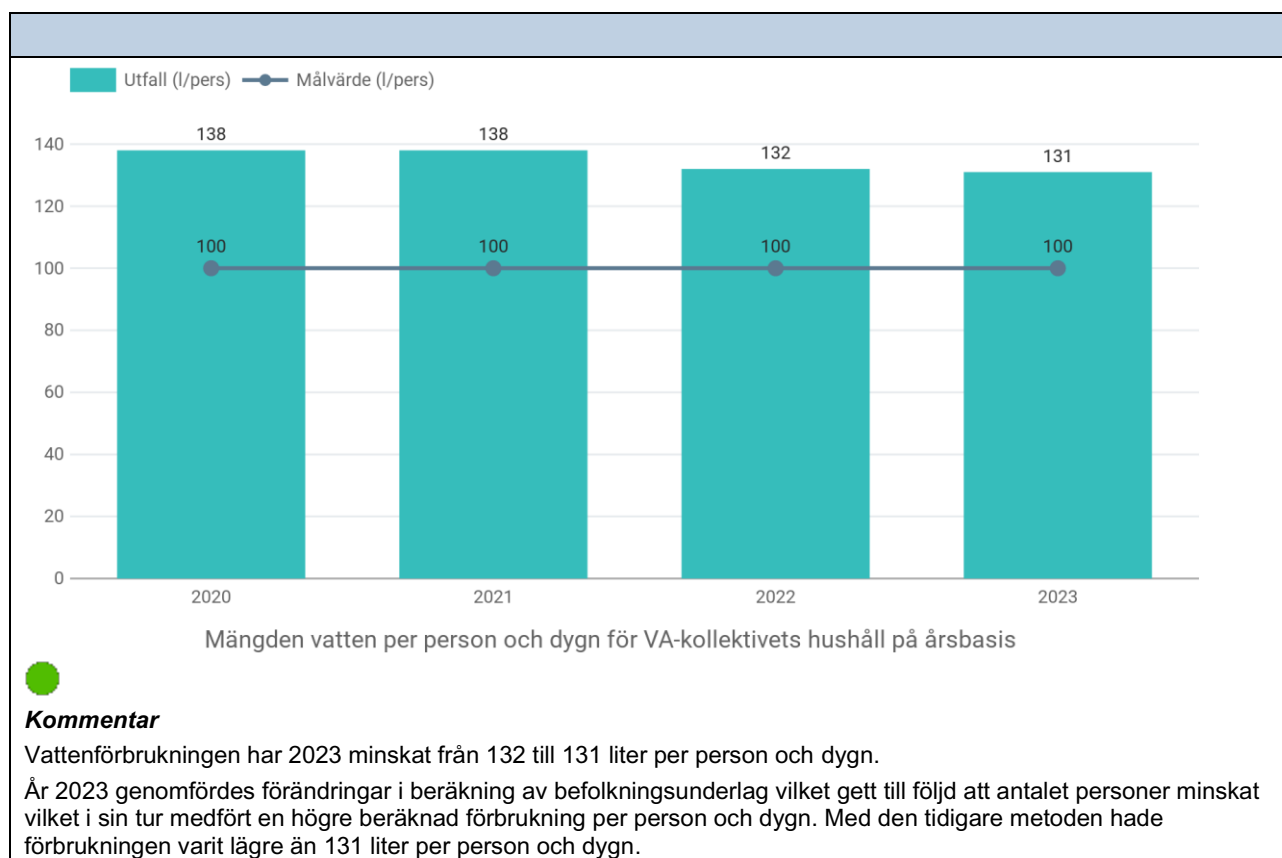
Från och med 1 januari 2024 övertar Uppsala Vatten ansvaret för insamling av hushållens förpackningar, ett steg i den förändring som beslutats av regeringen om att alla fastigheter med bostäder ska ha fastighetsnära insamling av förpackningar senast 2027. Bolaget inför successivt fastighetsnära insamling och våren 2025 byts de två kärnen med insamling av mat- och restavfall ut till fyrfackskärl med insamling av mat- och restavfall, förpackningar och tidningar direkt vid fastigheten. Under 2023 har bolaget arbetat med förberedelser för det nya ansvaret för förpackningar och utbyggnad av fastighetsnära insamling. Inför övertagandet av samlingsansvaret har bolaget köpt de 32 återvinningsstationer som finns i kommunen samt de 8 stationer som finns i anslutning till bolagets bemannade återvinningscentraler. Målet är att avveckla återvinningsstationerna i takt med att fastighetsnära insamling byggs ut.

I maj invigdes Fyrislunds återvinningscentral. I och med öppnandet av denna anläggning ges bättre tillgänglighet för ökade sorteringsmöjligheter till boende i de sydöstra stadsdelarna. Under året har även möjlighet att återvinna plast- och byggåterbruksfraktionerna påbörjats i liten skala på bolagets återvinningscentraler med målet att de återvinningscentraler som har utrymme kan erbjuda insamling av dessa fraktioner. Under hösten 2023 har bland annat ett projekt påbörjats för att öka återbruk av byggmaterial i samarbete med en privat aktör, i piloten ska produkter som tas emot på återvinningscentralerna finnas till försäljning anslutning till nya material.

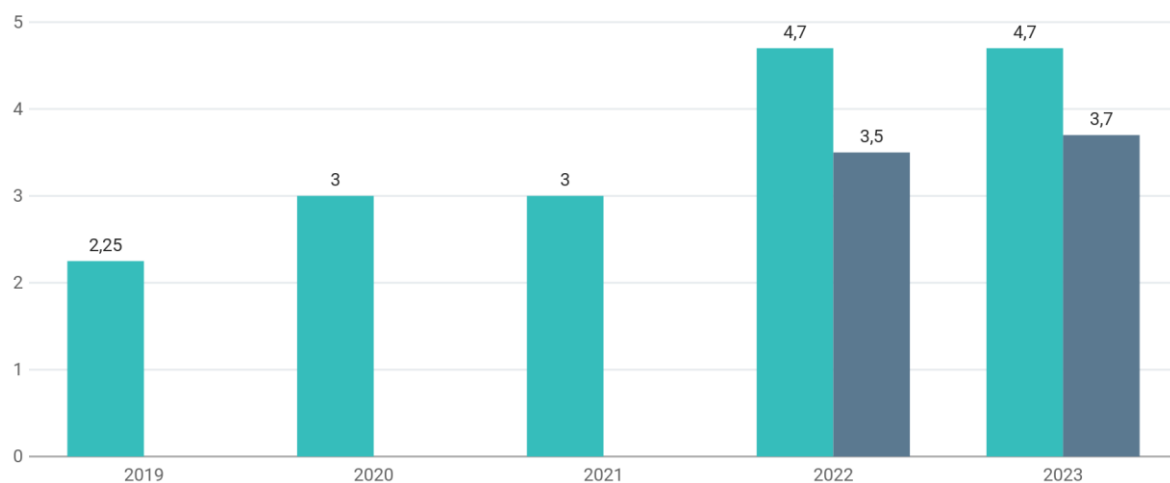
4.2.1 Bolagsmål 3: Bolaget ska skapa förutsättningar för ett långsiktigt cirkulärt Uppsala med förebyggande arbete i fokus

Måluppfyllelse

 I hög grad uppfyllt

Utfall (%) Målvärde (%)

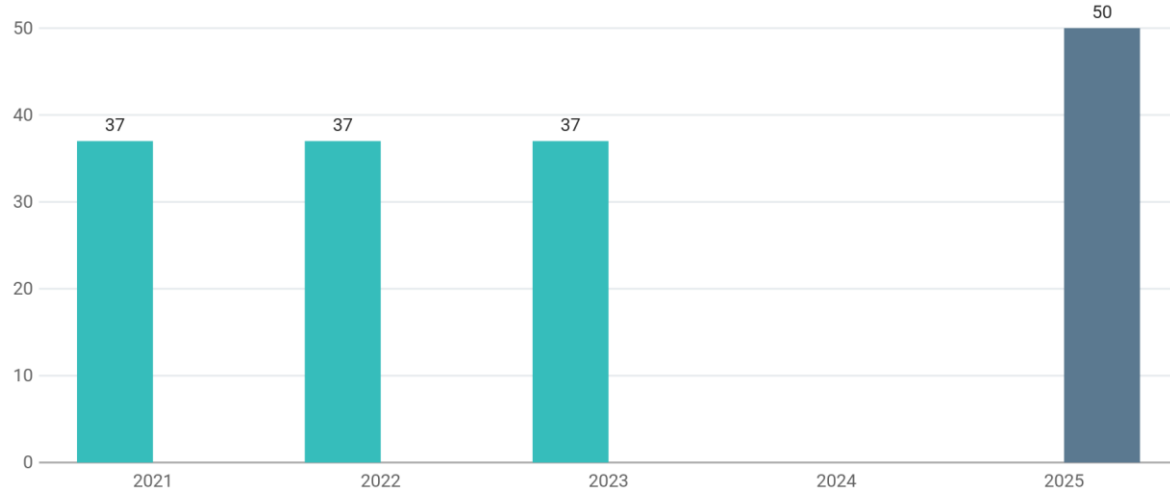
Mängd material och produkter som återanvänds

Kommentar

Den årliga statistiken sammanställs av branschorganisationen Avfall Sverige genom den nationella avfallsdatabasen Avfall Web. Då sammanställningen blir klar under våren anges senast kända värde (i detta sammanhang värdet för 2022). Totala mängden insamlat grovavfall från hushåll har minskat de två sista åren.

Utfall (%) Målvärde (%)

Andel avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning

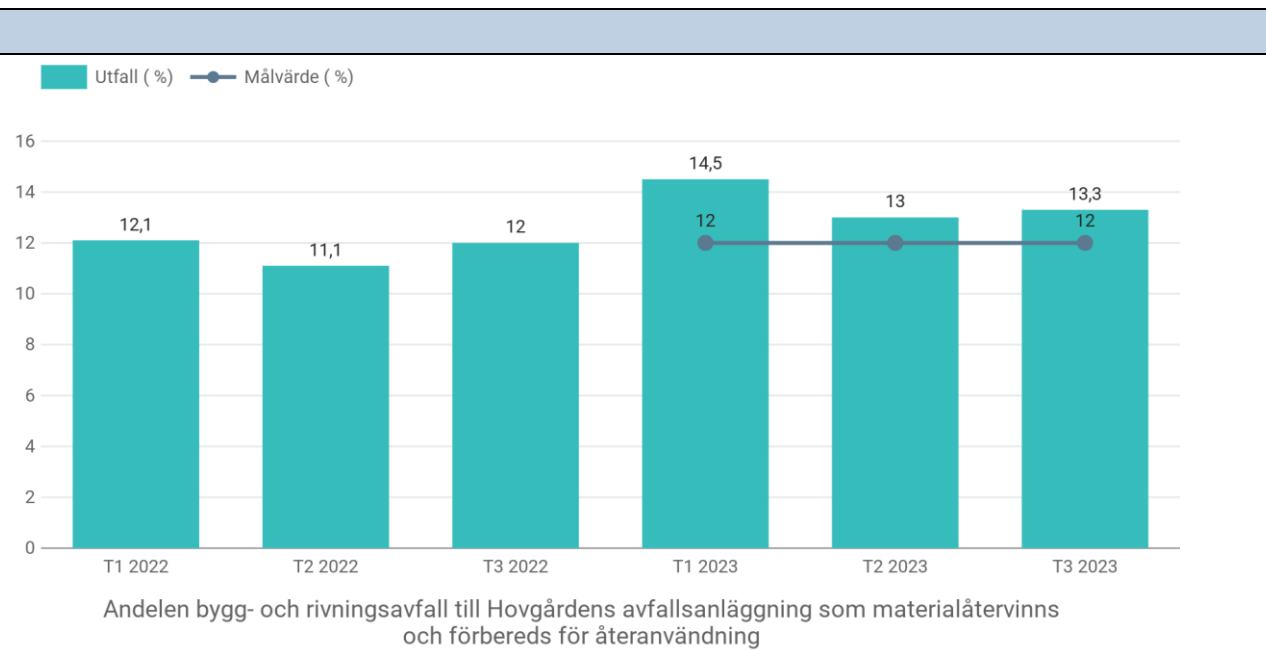

Kommentar

Indikatorn sammanfattar den totala återvinningen i kommunen och omfattar även material som inte omfattas av det kommunala ansvaret så som förpackningar.

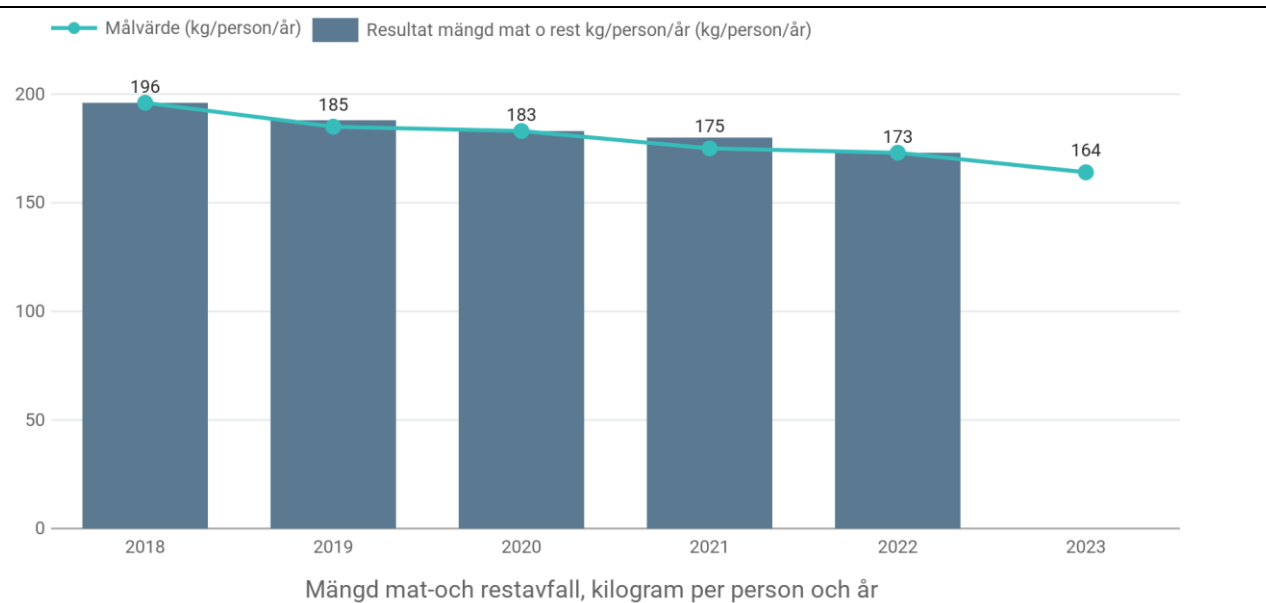
Den årliga statistiken sammanställs av branschorganisationen Avfall Sverige genom den nationella avfallsdatabasen Avfall Web. Då sammanställningen blir klar under våren anges senast kända värde (i detta sammanhang värdet för 2022).

Målvärdet för 2025 är 50 procent vilket innebär att det krävs en större förflyttning än tidigare år för att nå målet. Utfallet för 2021–2022 skiljer sig från föregående års rapportering, detta till följd av ändringar i Avfall Web rörande vad som inkluderas i nyckeltalet. Det ingår ett 40-tal parametrar som ger detta utfall i Avfall Webbs Värderingsrapport. Bolaget har under året undersökt som behöver kompletteras i avfallsprocessen samt vilka effekterna blir.

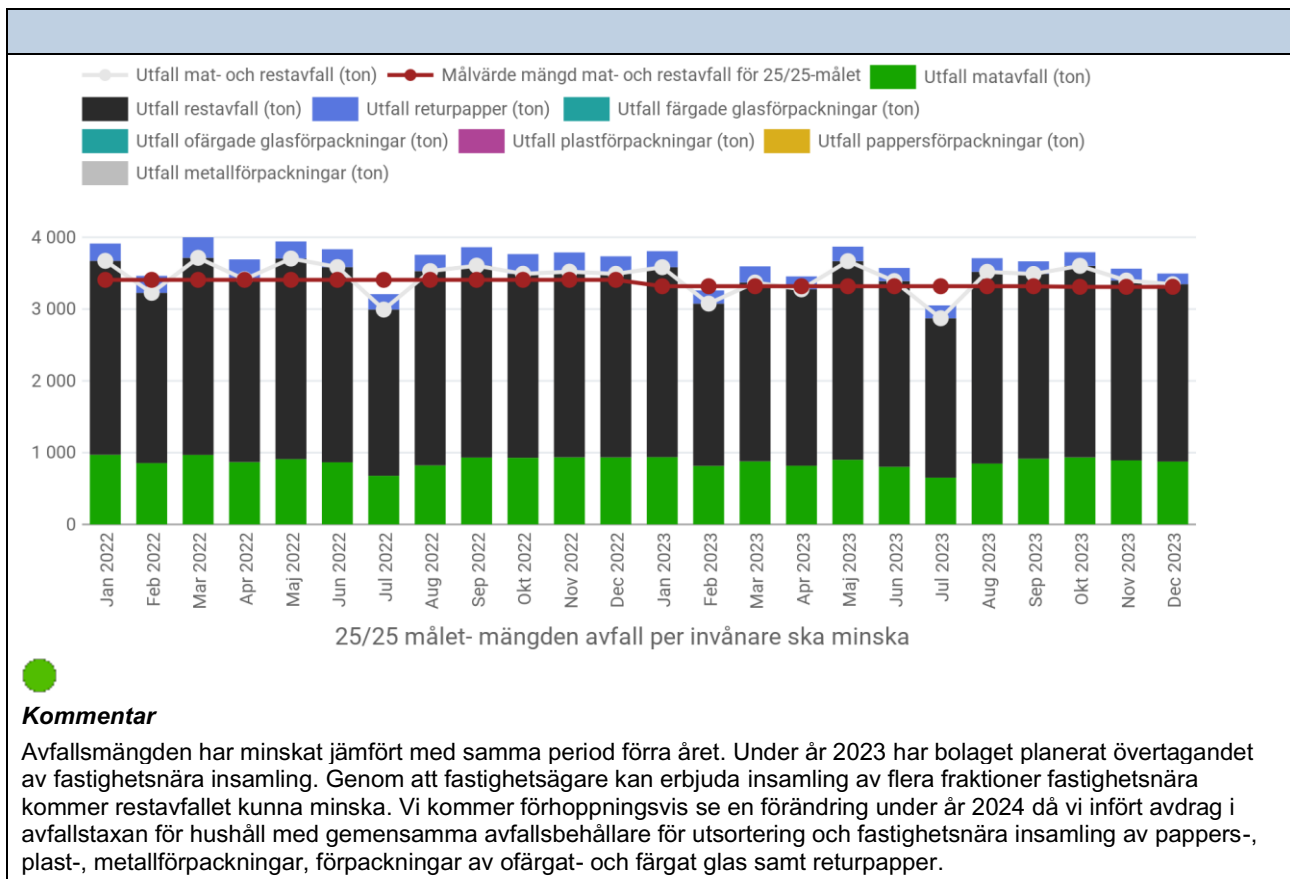
Kommentar

Under 2023 har mängden plast till materialåtervinning ökat vilket bidragit till att målet med ökad trend jämfört med 2022 uppfyllts. Under 2022 började Hogvården sortera ut plast för att skicka till materialåtervinning i stället för att skicka till energiåtervinning. Den nya avsättningen har också varit i gång under hela året jämfört med delar av 2022 vilket bidragit till att målet med ökad trend jämfört med 2022 är uppfyllt.

Kommentar

Trenden visar på en minskning av mängden avfall per person men kan inte redovisas definitivt förrän bolaget får in befolkningsmängd som redovisas senare under 2024. Restavfall per person och år har stadigt minskats medan matavfallet är likvärdigt. En kombination av bättre sortering och lågkonjunktur gör att restavfallet minskas. Matavfallets mer stabila resultat beror på att större mängd matavfall sorteras rätt, lades förut i restavfallet, samt att lågkonjunktursens minskade inköp och minskat matsvinn påverkar.

4.2.2 Bolagsmål 4: Bolaget ska se avfall, dricksvatten, dagvatten och spillvatten som en resurs

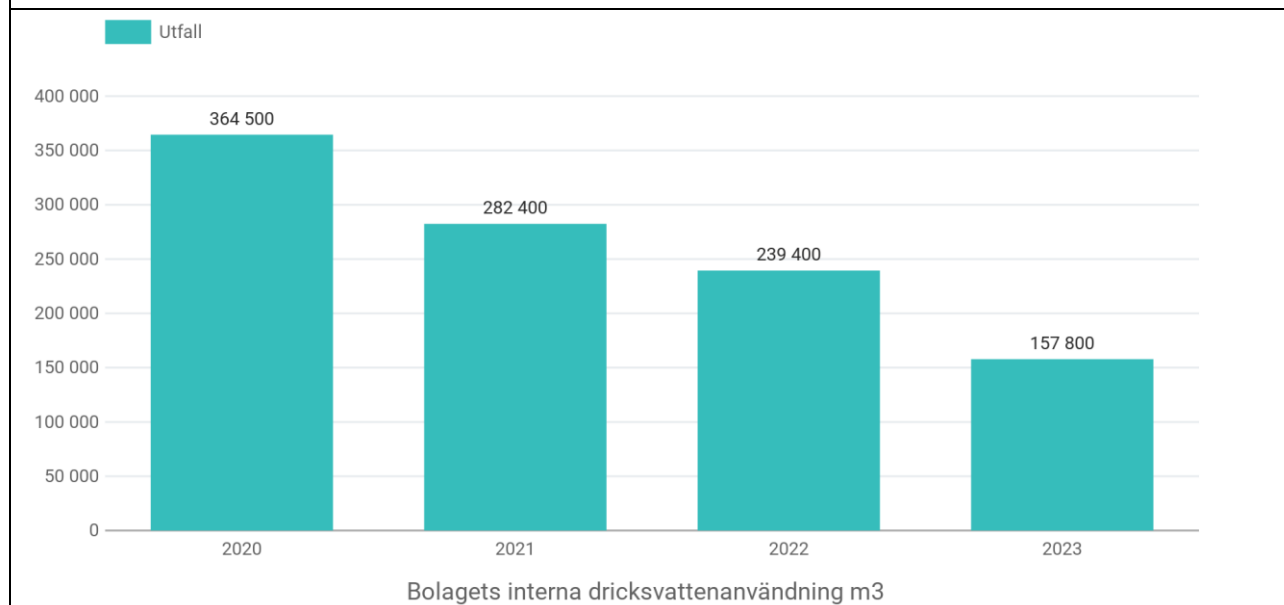
Måluppfyllelse

 I hög grad uppfyllt

Kommentar

Under 2022 återfördes totalt 14 691 ton slam till åkermark, siffror för 2023 är ännu inte tillgängliga. Sedan 2019 har 100 procent av partierna kunnat återföras vilket bidrar till att utveckla lokalt producerad gödning för återbruk.

Kommentar

Vattenanvändningen som redovisas omfattar samtliga 10 reningsverk, Vattenlaboratoriet, biogasanläggningen på Kungsängens gård, mellanlagringsstationen i Fyrislund, återvinningscentralerna i Björklinge, Boländerna, Librobäck och Lövsalöt samt den nyöppnade i Fyrislund, ett fåtal avloppspumpstationer samt uppskattade volymer som gått åt på ledningsnätet.

4.3 Långsiktigt klimatarbete

Som kommunalt bolag ska vi bidra till att nå målet om en klimatneutral kommun 2030, klimatanpassad kommun 2040 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Bolaget ska bedriva ett systematiskt arbete för att minska utsläppen av växthusgaser inom värdekedjan, bolagets mål är att minska utsläppen med minst 50 procent till år 2030 jämfört med 2021.

Klimatförändringarna och konsekvenserna av dem med skyfall, översvämningar och torra påverkar både infrastruktur och anläggningar.

Bolagets klimatpåverkan

Bolagets arbete med att minska klimatpåverkan i värdekedjan utgår från den kartläggning av utsläppen som gjordes 2022. Utifrån kartläggningen har bolaget arbetat för minskning av utsläpp genom en rad åtgärder.

Under året har bolaget bland annat deltagit i branschgemensamma projekt för att förbättra metoden för att uppskatta avgången av lustgas och metan från slamhanteringen på Kungsängsverket och Hovgården som är en av de största direkta utsläppskällorna för bolaget. Syftet är också att få en bättre förståelse kring varför metanavgången skiljer sig åt och vilka faktorer som påverkar metanavgången för att i förlängningen kunna genomföra åtgärder som minskar avgången.

Bolaget har arbetat framgångsrikt med att använda förnybara drivmedel i egna fordon och arbetsmaskiner samt med att ställa krav på förnybara drivmedel i upphandlade transporttjänster. Under 2023 har beslut tagits om att detta även ska gälla upphandlade entreprenader och att senast 2027 ska endast förnybart drivmedel användas till arbetsmaskiner och fordon i upphandlade entreprenader. Utsläppen från drivmedelsanvändningen i entreprenader pekades ut som en betydande utsläppspost i bolagets organisatoriska livscykelanalys.

Bolaget har under 2023 övergått från naturgas till att endast köpa biogas för att täcka upp för den efterfrågan på fordonsgas till kollektivtrafik och publika tankstationer som inte kan täckas av egenproducerad biogas. Även detta bidrar till minskad klimatpåverkan hos bolagets kunder och i förlängningen minskade utsläpp i bolagets värdekedja.

Vätgassatsning

Under 2023 har bolaget skapat förutsättningar för ett nära och aktivt samarbete med Region Uppsala och Uppsala kommun. Detta har skett genom att skapa dels en "Samverkansgrupp-Vätgas" där beslutsfattare skapar samsyn i uppbyggnaden av en vätgasinfrastruktur i kommunen. Arbetet har bland annat resulterat i att fordonsansvariga för alla typer av fordon inom Region Uppsala, kommunen och Uppsala Vatten samarbetar och genomför en kontinuerlig omvärldsbevakning av utvecklingen av vätgasfordon.

Biogasanläggningen

Biogasanläggningen har de senaste åren arbetat framgångsrikt med att minska den facklade andelen biogas. I november uppgick facklingen för året till 2,50 procent att jämföra 4,77 procent 2022 och 7,54 procent 2021. Den kvarstående facklingen kommer sannolikt vara svårare att reducera och kommer ta längre tid, detta eftersom den beror på otillgänglighet i gasreningsanläggningen. Under 2023 genomförde biogasanläggningen Kungsängens gård investeringar i efterrötning, efterrötkammare samt gasflak och dekomprimering.

Bolaget har under 2023 även fått stöd beviljat från Klimatklivet för att bygga ut biogasproduktionen vilket kommer leda till cirka 25 procent ökad produktionskapacitet för bolaget. Vilket motsvarar en klimatnytta på cirka 4 000 ton CO₂-ekvivalenter per år när biogas ersätter fossila drivmedel.

Bolagets energianvändning

Bolaget har under 2023 fortsatt att genomföra energikartläggningar av anläggningar. Det konstaterades att för ytterreningsverken har det skett en positiv utveckling och för 5 av 9 reningsverk har energieffektiviteten förbättrats med mer än 30 procent sedan 2010. Totalt sett har den absoluta elförbrukning för samtliga ytterreningsverk minskat med 30 procent vilket beror på både energieffektiviseringsåtgärder och åtgärder som minskat den behandlade mängden avloppsvatten.

Även bolagens vattenverk har energikartlagts och på dessa anläggningar är det oftast några få pumpar – distributionspumparna - som står för majoriteten av elförbrukningen. Under slutet av 2022 hittades en större läcka i distributionsnätet i Uppsala, när denna åtgärdats minskade mängden producerat vatten vilket har lett till en minskad absolut energiförbrukning om cirka 10 procent, samtidigt har dock energiprestandan för vattenverket försämrats då processen inte är lika effektiv vid lägre flöden. Verken är dimensionerade för högre flöden och när de körs på lägre flöden har inte pumparna samma effektivitet.

Bolaget har fortsatt att installera solceller och med start 2023 uppförs den för bolagets hittills största enskilda anläggning om 250 kW installerad effekt på Kungsängsverkets nya försedimenteringsbyggnad. Potentialen för ytterligare anläggningar kartläggs i samband med energikartläggningar och det finns flera anläggningar som har goda förutsättningar för tak- eller markbaserade solcellsinstallationer.

Klimatanpassning

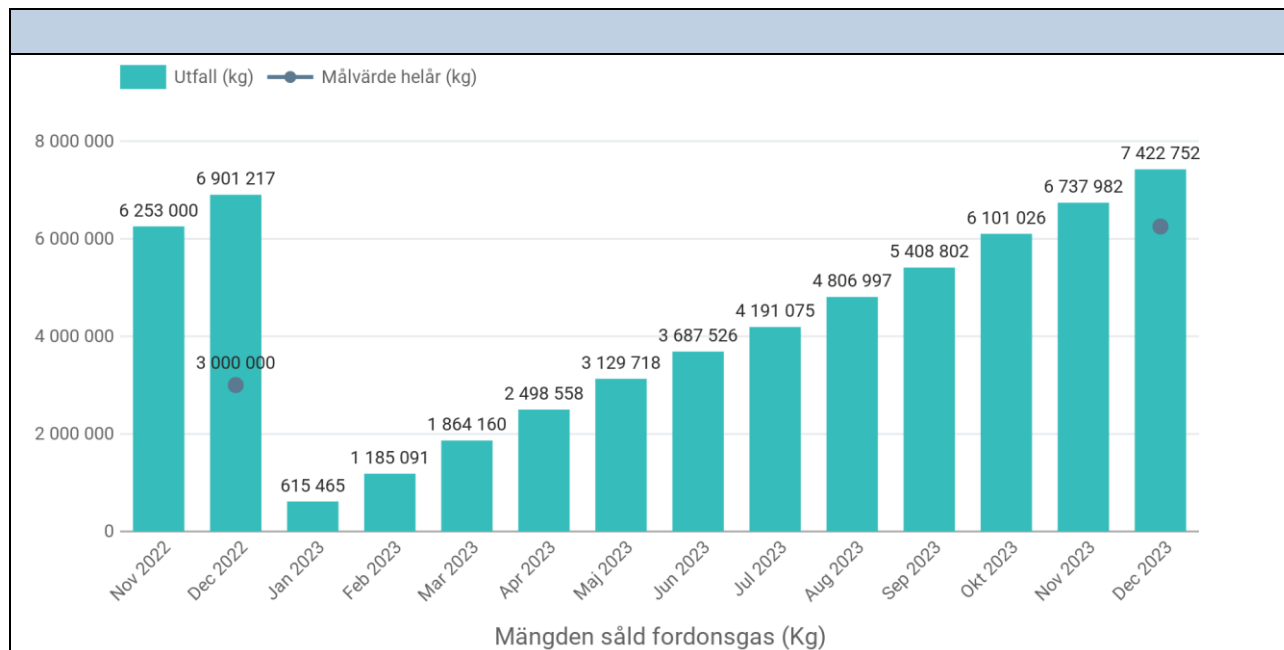
Under 2023 har bolaget fortsatt projektleda framtagandet av den kommunövergripande skyfallsplan där skyfallskartering, konsekvensanalys och en strukturplan för vatten tagits fram. Planens syfte är att möjliggöra klimatanpassningar och identifiera åtgärder som kan minska problemen som uppstår vid skyfall. Under året har en prioritering av åtgärder arbetats fram.

Bolaget har också arbetat med att ta fram en vattentjänstplan för Uppsala kommun utifrån nya lagkrav. Vattentjänstplanen visar vilka områden kommunen bedömer att allmänt vatten och avlopp behöver byggas ut inom de närmsta tio åren. Till vattentjänstplanen har även åtgärder för att skydda allmänna VA-anläggningar vid skyfall tagits fram. Detta har skett parallellt med kommunens skyfallsplan. Åtgärder som tagits fram ska vara inom bolagets rådighet vilka behöver vidtas för att säkerställa funktion vid ökad belastning på grund av skyfall.

4.3.1 Bolagsmål 5: Bolaget ska minska utsläpp av växthusgaser

Måluppfyllelse

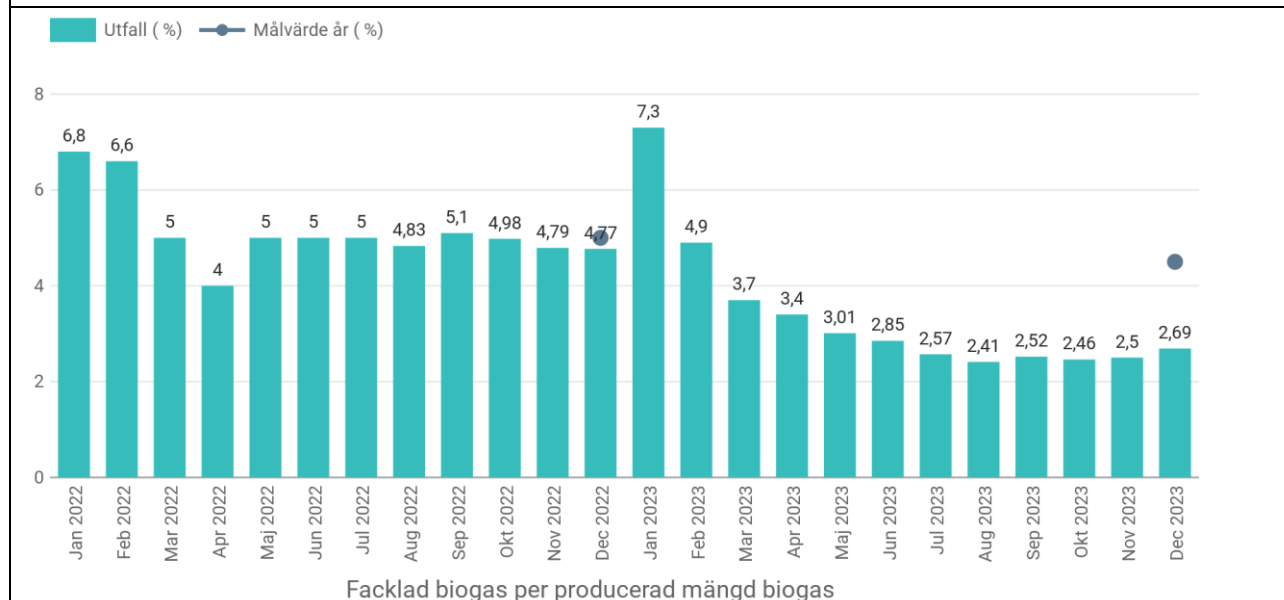
 Delvis uppfyllt

Kommentar

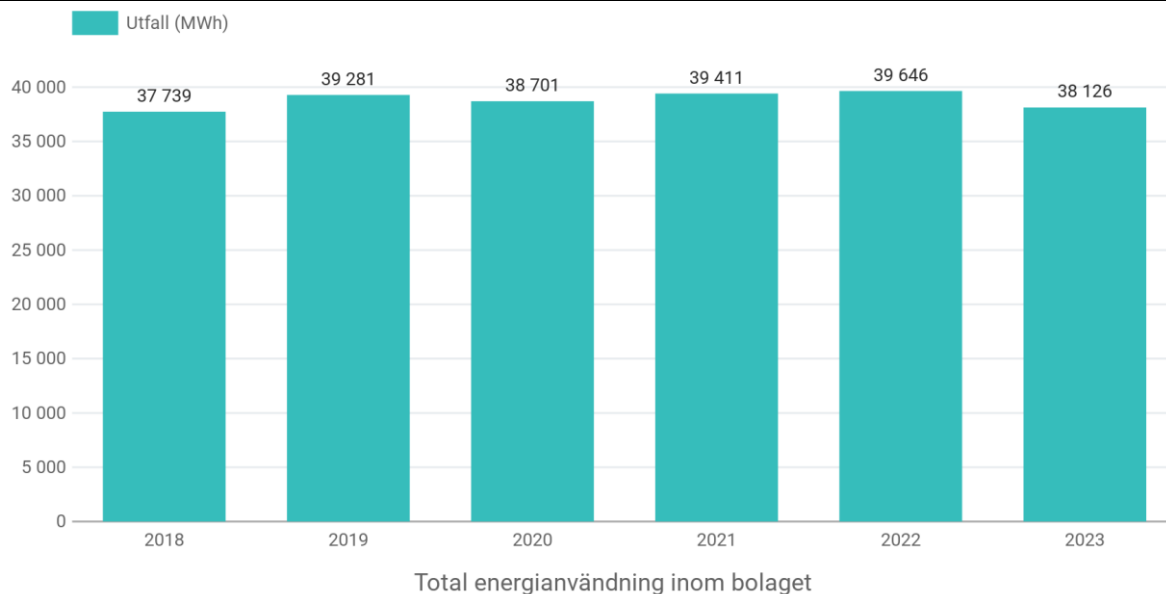
Utfall december: 684 769 kg, ack. helår 7 422 752. Utfallet är i paritet med föregående år. Egen produktion 2023 var 98 000 kg (2,4 procent) högre och inköpta mängder 343 000 kg (12,9 procent) mer än 2022.

Försäljningen till publika tankstationer 2023 var 7,7 procent mer, till regionbussarna 9,3 procent mer och till stadsbussarna 6,3 procent mer än 2022. Högre efterfrågan från nya sopbilar och lastbilar på de publika tankstationerna, och från fler stadsbussar och regionbussar än 2022, har lett till större gasinköp. Inköpt mängd biogas har ökat med 47 procent, medan inköpt mängd naturgas har minskat med 50 procent.

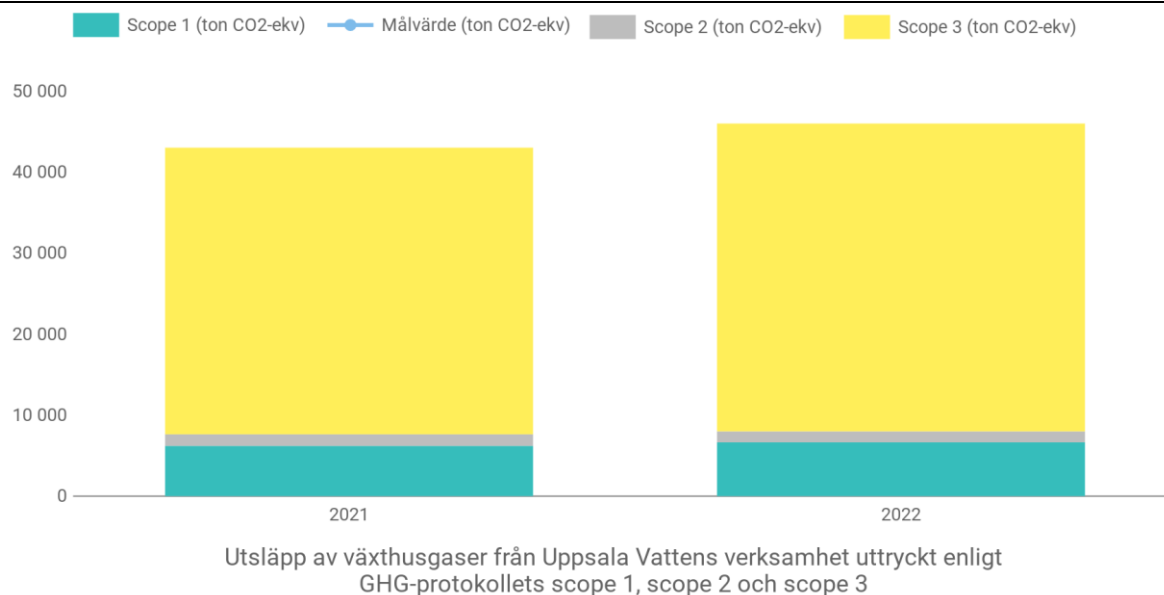
Kommentar

Utfall december 4,6 procent, ack helår: 2,69 procent. Utfallet är långt under målvärdet och en minskning i jämförelse med föregående år. Gasrening 2 på Kungsängsverket har rustats upp och togs åter i drift under september, vilket kan ha minskat mängden gas som måste facklas när gasrening 3 stannar. En generell högre efterfrågan kan bidragit till färre tillfällen när produktionen överstigit efterfrågan vilket annars leder till fackling.

Kommentar

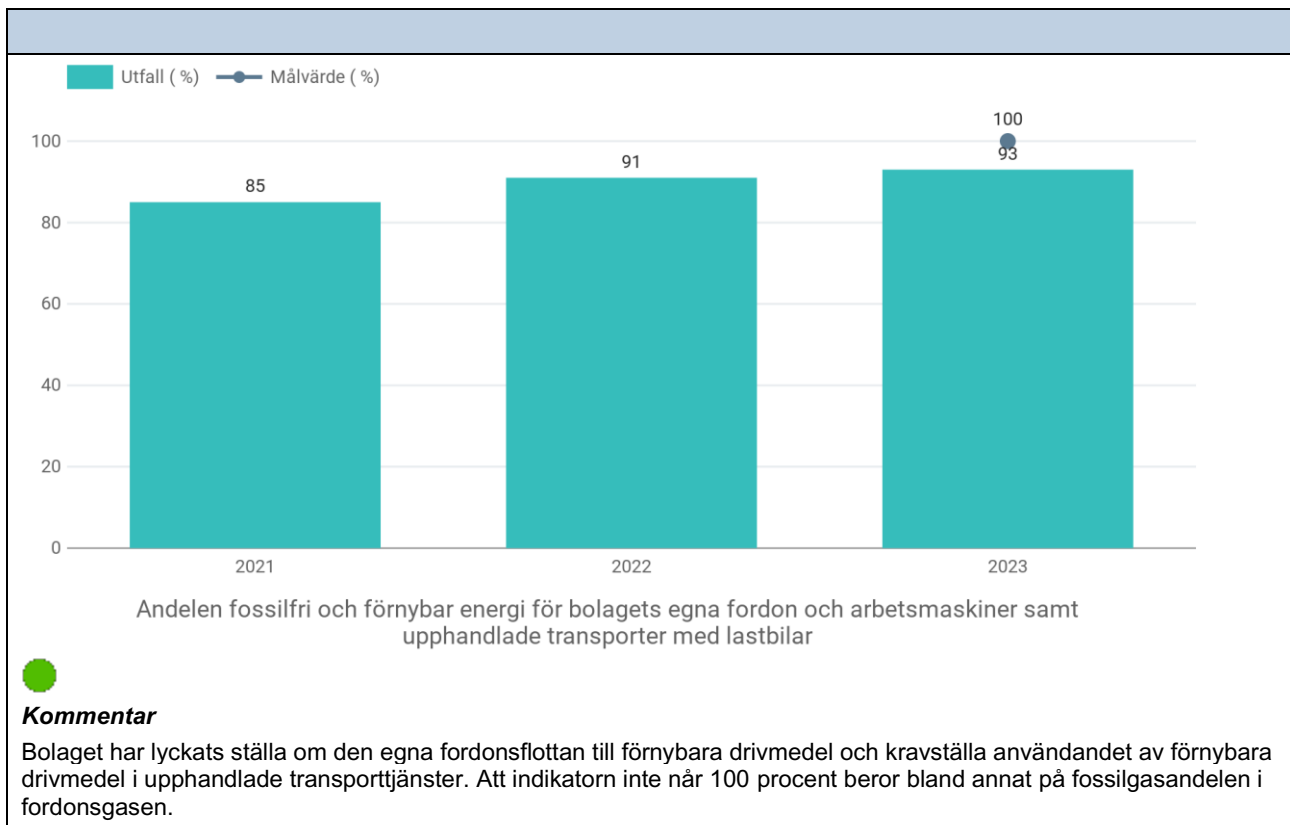
Energianvändningen har minskat tack vare energieffektiviseringsåtgärder och en minskad vattenproduktion, en stor vattenläcka upptäcktes och åtgärdades under slutet av 2022 vilket har lett till minskade mängder producerat dricksvatten. Målvärdet för denna indikator är att utfallet ska minska.

Kommentar

Indikatorn följs upp med 1 års eftersläpning.

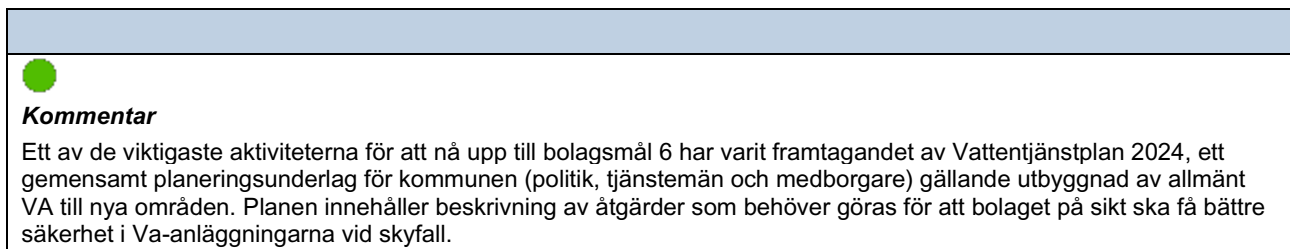
Utsläppen ökade en del i scope 3 under 2022 jämfört med 2021, vilket berodde på en ökad försäljning av fordonsgas till kollektivtrafiken som inte kunde ske med endast biogas utan en del av mängden utgjordes av fossilgas (naturgas). Utsläppen i scope 3 ökade även på grund av större mängde grovavfall som gick till energiåtervinning och där utsläppen framför allt kommer från innehållet av plast i avfallet. Målvärdet för 2030 är cirka 21 000 [ton CO2-ekv].

4.3.2 Bolagsmål 6: Bolagets anläggningar ska vara rustade för miljö- och klimatförändringar

Måluppfyllelse

I hög grad uppfyllt

4.4 Effektiv organisation

En effektiv organisation är en förutsättning för att bolagets verksamheter ska fungera. Det bolagsövergripande arbetet med kvalitet, ekonomi och organisation genomsyrar och stödjer det som är bolagets kärnverksamheter. Den ekonomiska styrningen och uppföljningen i bolaget ska under planperioden göra en förflyttning som ger verksamheterna de förutsättningar som krävs för en effektiv och ändamålsenlig leverans.

Ekonomisk hushållning

Det är viktigt för bolaget med en hållbar samhällsbyggnad, god ekonomisk hushållning och långsiktig planering för att säkerställa finansieringsbehoven, men även för balansen mellan kostnader och intäkter över tid. Inflationsökningar och räntehöjningar påverkar bolaget. Det leder till att bolagets kostnadsmassa starkt har påverkats. Räntekostnaderna ökar till följd av bolagets ambitiösa investeringsplaner som till stor del är lånefinansierat.

Bolaget har under första halvåret av 2023 påbörjat ett särskilt arbete med att se över effektiviseringar i verksamheten. Ett 60-tal olika effektiviseringsinitiativ har beslutats eller utreds vidare för kommande beslut.

Digitalisering

En digital färdplan för bolaget antogs under mars 2023 och bolaget har påbörjat implementation av planen i samverkan med bolagets process- och förvaltningsorganisation. Den digitala färdplanen beskriver de effekter bolaget på sikt vill uppnå med digital teknik och hänger samman med att vi ska utveckla digitala välfärdstjänster för att erbjuda en enklare vardag för medborgare, en öppnare förvaltning, ett effektivt resursutnyttjande.

Under 2023 har bolaget implementerat ett kundärendehanteringssystem. Systemet bidrar till att de medarbetare som hanterar kundärenden kan följa alla kundens kontakter inom bolaget. Detta medför att kundservicen ökar då en kund snabbt kan få besked om status på sitt ärende.

Medarbetaren

Bolaget har under 2023 genomgått en gedigen utbildningsinsats med all personal för att etablera partnerskap i arbetsgruppen och utveckla en lärande miljö. Samtliga chefer har genomfört Klart ledarskap, en fyra dagars utbildning. Medarbetarna har i blandade grupper påbörjat Klart partnerskap med samma grund.

I den medarbetarundersökning som genomfördes i september 2023 deltog 90 procent av Uppsala Vattens medarbetare. Enligt undersökningen ökade bolagets *Nöjd Medarbetarindex* till 80 procent i jämförelse med 73 procent i senaste undersökningen från 2021. Samtliga arbetsgrupper har tagit fram handlingsplaner för att bibehålla det goda resultatet och för att arbeta med förbättringsområden.

Inom arbetsmiljöområdet har flera aktiviteter genomförts för att öka rapporteringen av riskobservationer. Det har genomförts flertalet arbetsmiljöutbildningar på grundläggande nivå. Förväntad effekt av utbildningarna är ökad kompetens, fler riskobservationer och färre olyckor.

Bolagets arbete för att motverka korruption består av flera delar. Intressekonflikter motverkas primärt av framtagna riktlinjer för mutor och jäv vilka finns tillgängliga via bolagets personalhandbok. I den egna verksamheten omsätts respekt för mänskliga rättigheter till arbetet med medarbetaren samt bemötandet av kunder och andra intressenter. Krav på respekt för mänskliga rättigheter i värdekedjan ingår i upphandlingsarbetet och kommer att förtydligas ytterligare där. Under 2022 infördes en visselblåsarfunktion som är tillgänglig via både intranät och webben. Funktionen hanteras av extern part. Inget ärende inkom via funktionen under året.

Kvalitetsarbete

Inom ramen för bolagets kvalitetsarbete har flertalet förflyttningar skett under året. Bolaget har kravställt, konfigurerat och implementerat ett nytt dokumenthanteringssystem som möjliggör för ytterligare effektiviseringar i arbetet med att administrera och tillgängliggöra dokument för bolagets medarbetare. Bolagetsprocesser har fortsatt utvecklats med särskilt fokus på att definiera roller och ansvar, informationstillgångar samt kontinuitetshantering för kärnprocesserna samt underhållsprocessen.

Verksamhetsskydd

Bolaget fortsätter att förstärka och utveckla krisberedskapen genom flera olika initiativ. Ett omfattande arbete inom kontinuitetshantering startade upp under året för att säkerställa att bolagets kärnverksamheter kan bedrivas utan oacceptabla avbrott vid olika händelser. En viktig del inom kontinuitetshanteringen är tillgången till reservkraft där en förstärkning pågår både rent tekniskt genom inköp av utrustning och genom förstärkning av organisationen som ska hantera reservkraften. Krisledningsorganisationen har utvecklats ytterligare bland annat genom stabsutbildning för att säkerställa en effektiv styrning vid kriser.

Arbetet med brandskydd inom bolaget har varit i fokus och styrningen inom området har aktualiserats. Under slutet av året påbörjades brandskyddsutbildning av den operativa personalen på bolaget för att ytterligare stärka förmågan inom brandskydd och därigenom minska risken för och konsekvenserna av en brand.

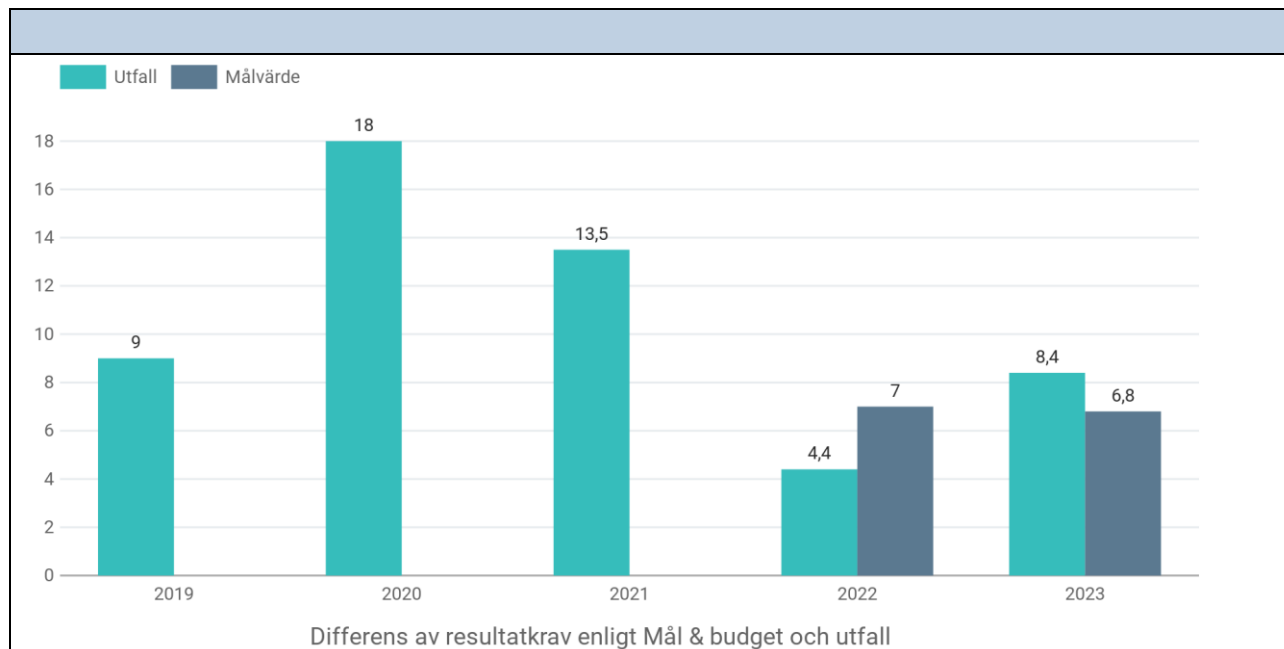
Under året har bolaget jobbat med krigsorganisationen för att identifiera vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras vid höjd beredskap samt hur bolaget då ska bemannas. Detta arbete har involverat samtliga verksamheter och kommer resultera i att stora delar av bolagets personal kommer att krigsplaceras. För att skapa en gemensam grund för bolagets arbete med totalförvarsplaneringen har samtliga på bolaget genomgått Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps webbutbildning i totalförvar.

Informationssäkerhetsarbetet har fortsatt under året genom både utbildningar av personalen och utökad stöd och vägledning i de styrande dokumenten för att uppnå en effektiv och säker informationshantering. Arbetet med att skydda bolagets anläggningar har fortsatt med fokus på dricksvatten. Förutom fysiska åtgärder har bolaget även ansökt och fått beslut på att de två största dricksvattenanläggningarna är skyddsobjekt.

4.4.1 Bolagsmål 7: Bolaget ska ha en ekonomisk styrning och uppföljning som bidrar till god ekonomisk hushållning

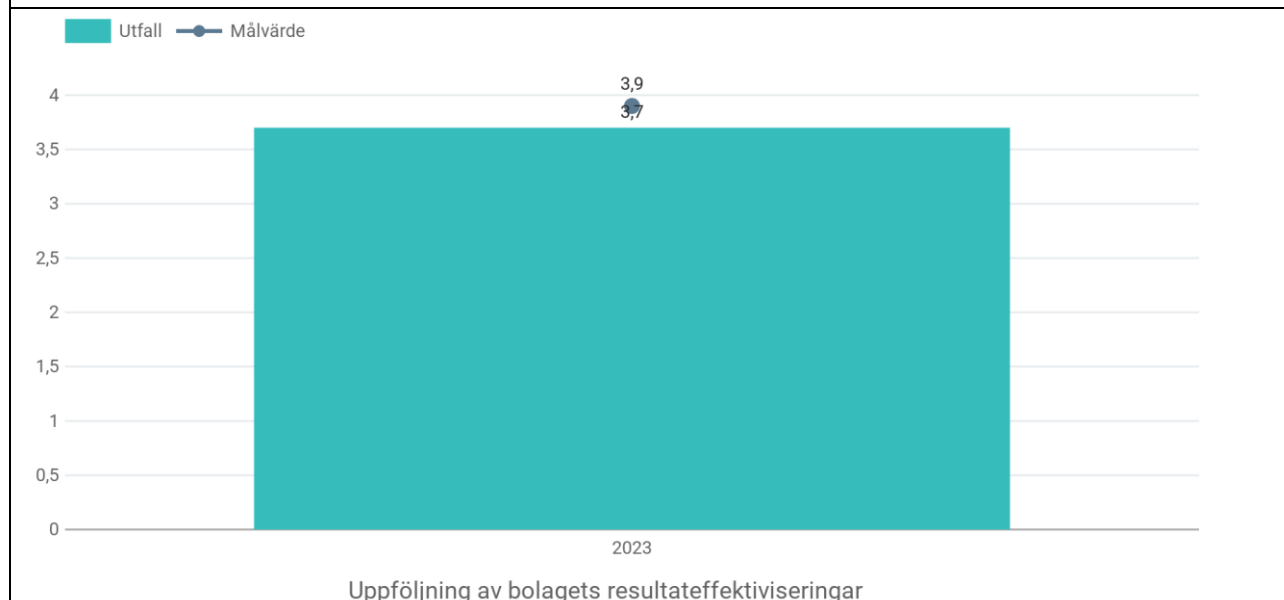
Måluppfyllelse

 I hög grad uppfyllt

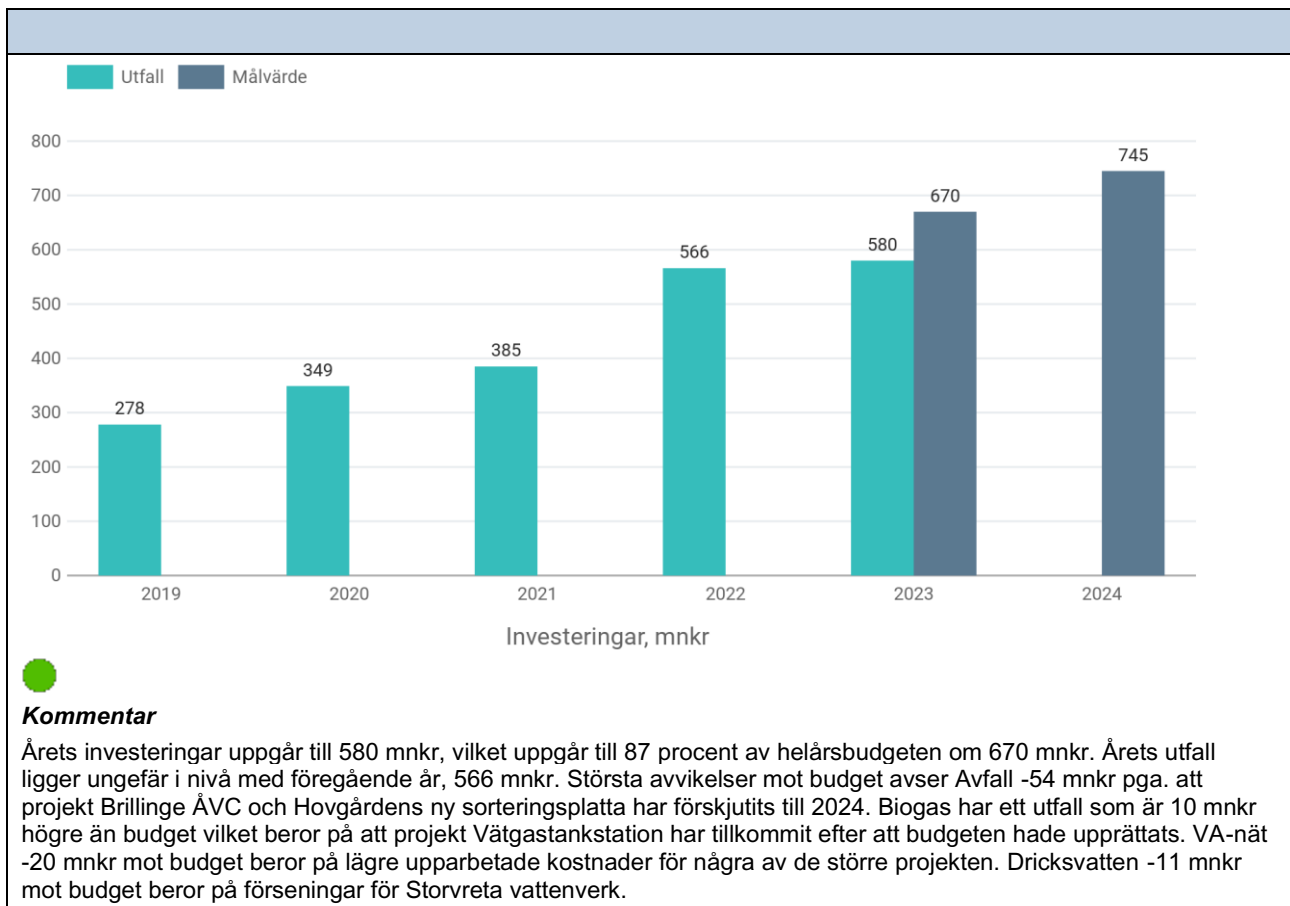
Kommentar

Bolaget gör ett resultat efter finansnetto på +8,4 mnkr tom december, vilket innebär att utfallet är högre än resultatkravet. (resultatkrav 6,8 mnkr). Största påverkan på årets resultat är erhållet produktionsstöd på biogas. Produktionsstöd har bokförts för både 2022 och 2023. Hovgårdens bidrag till resultatet är lägre än förväntat främst då intäkterna är lägre pga. rådande konjunktur.

Kommentar

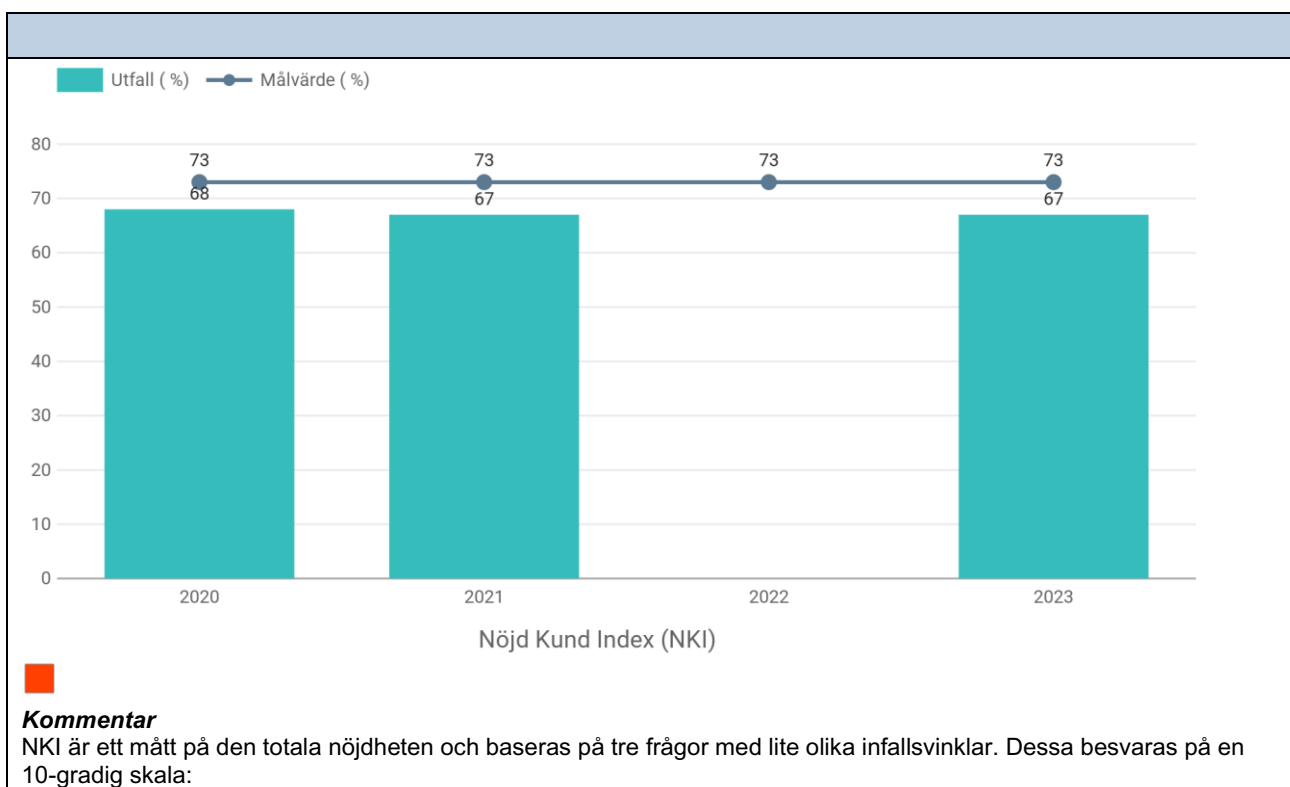
Under året uppgår bolagets effektiviseringar till 3,7 mnkr, i bolagets förslag uppgick effektiviseringarna till 3,9 mnkr. Flertalet av aktiviteterna är uppfyllda exempelvis minskning av vissa konsultkostnader. Andra överträffar målbilden, såsom ökad produktion under perioden oktober - december för biogas. Det finns även vissa effektiviseringar som efter genomgång inte har kunnat genomföras. Överlag har arbetet varit positivt för bolaget och arbetssättet fortgår.

4.4.2 Bolagsmål 8: Kund- och intressentperspektivet ska genomsyra hela bolaget

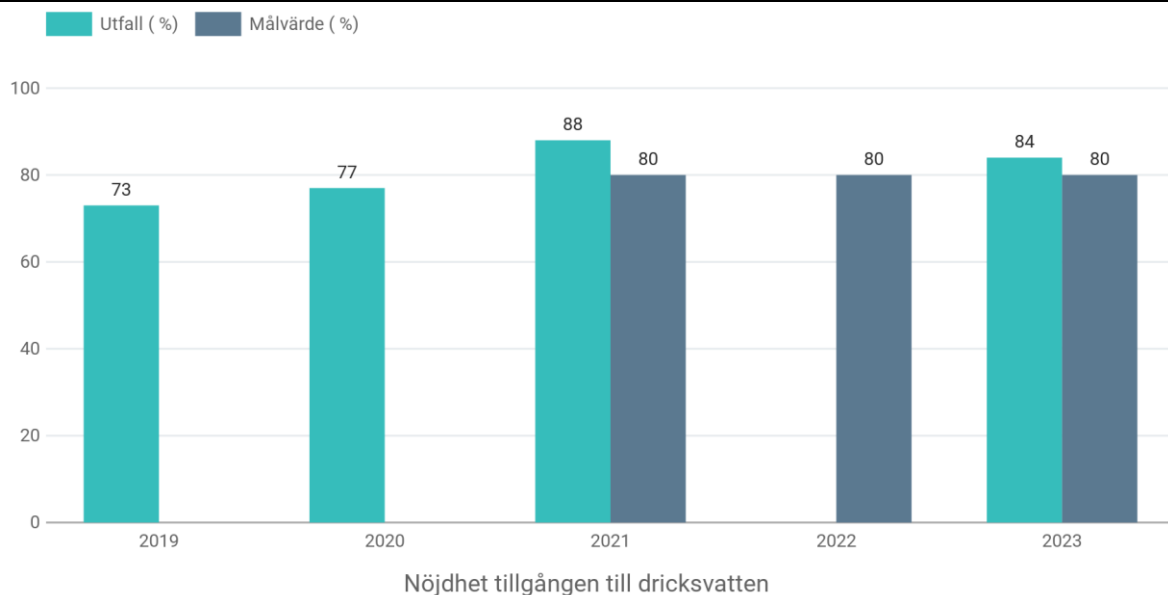
Måluppfyllelse

Delvis uppfyllt

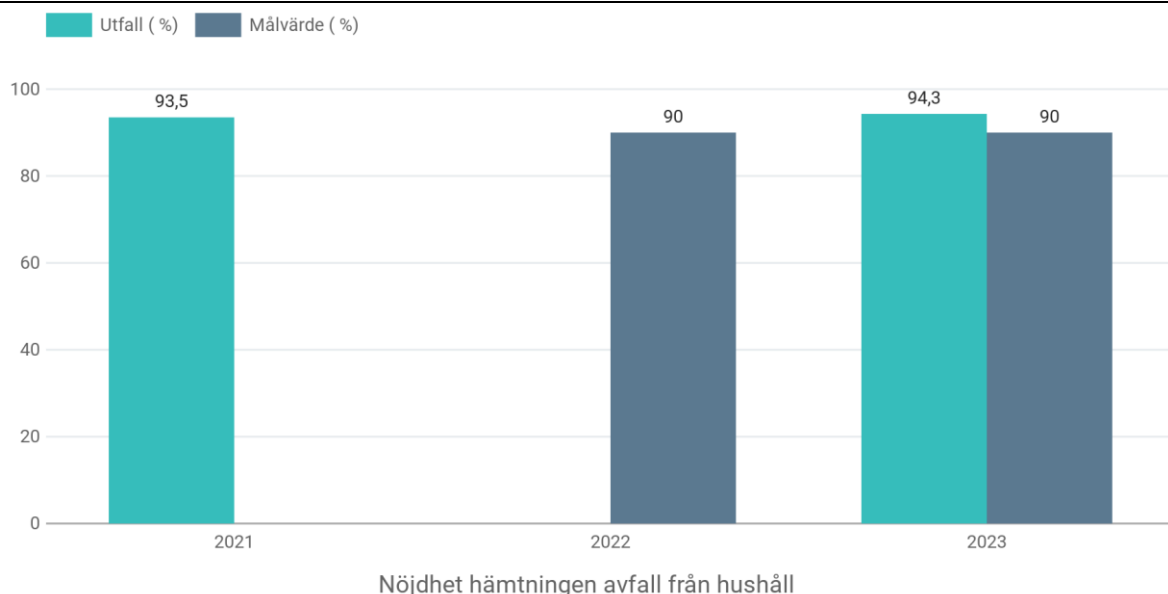
- Tänk på all erfarenhet du har av Uppsala Vatten och Avfall AB, hur nöjd är du då med dem?
- Hur tycker du att Uppsala Vatten och Avfall AB nu uppfyller dina förväntningar?
- Tänk dig en leverantör som är perfekt i alla avseenden. Hur nära eller långt ifrån denne perfekta leverantör ligger då Uppsala Vatten och Avfall AB?

NKI-värden mellan 65 och 75 betraktas som godkända. Värden mellan 75 och 80 betraktas som bra och över 80 som mycket bra. Nöjdheten med Uppsala Vatten ligger kvar på samma nivå som år 2021. Resultatet år 2023 är ett NKI på 67. Tillfredsställelsen med Uppsala Vatten och Avfall AB är något högre hos män och bland 30-44 åringarna. Skillnaderna mellan olika svarsgrupper är i den här undersökningen som även den år 2021 förhållandevis små. Bolaget har identifierat prioriterade områden att arbeta vidare med under 2024.

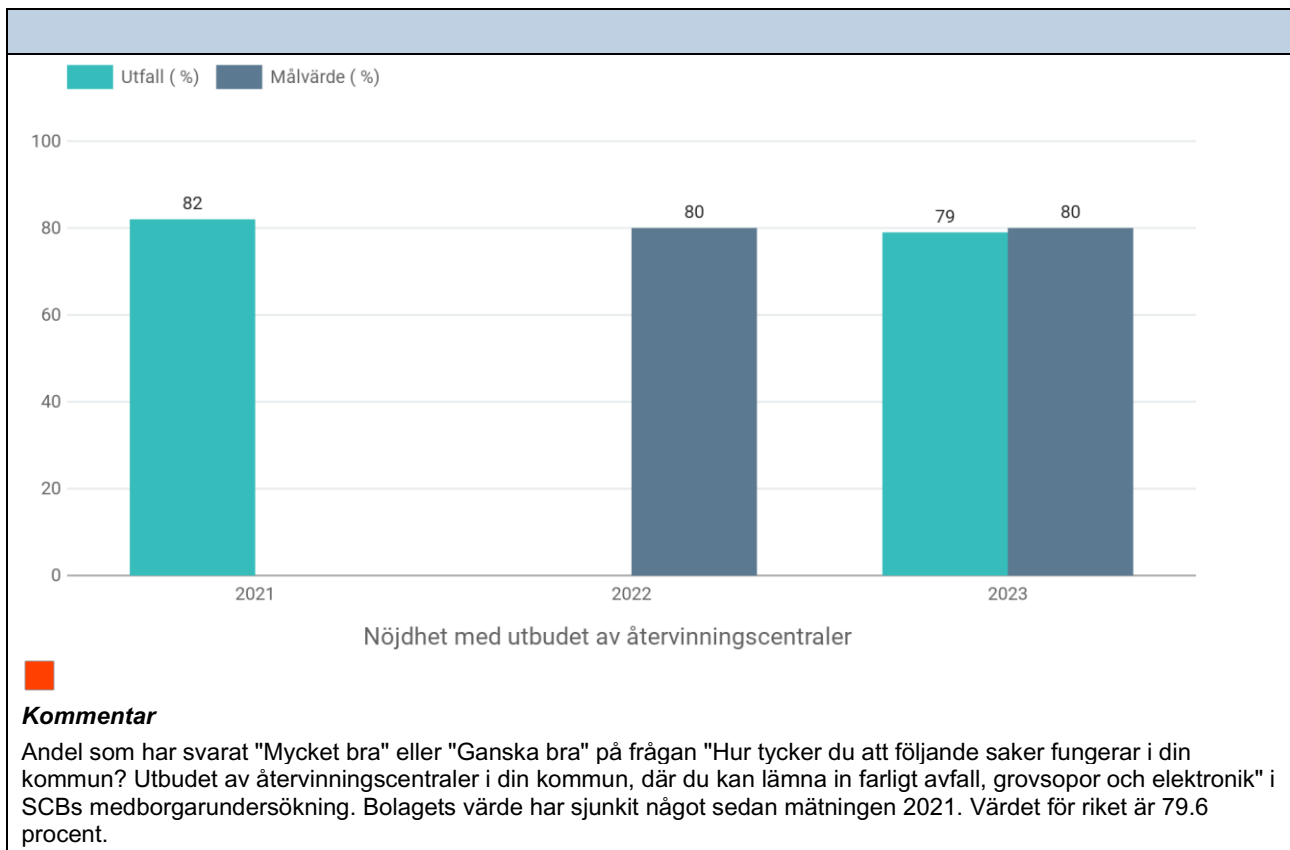
Kommentar

Andel som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan "Hur tycker du att följande saker fungerar i din kommun? Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten" i SCBs medborgarundersökning. Bolagets värde har sjunkit sedan senaste mätningen 2021. Värdet för riket för 2023 ligger på 89,4 procent.

Kommentar

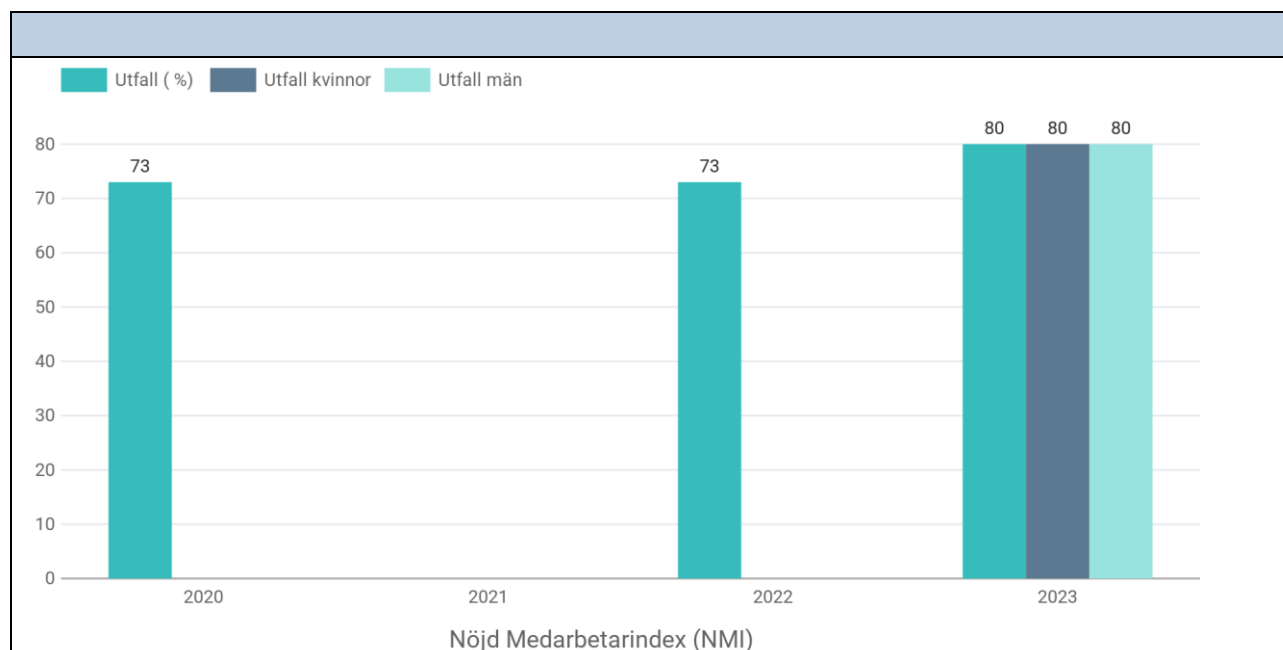
Andel som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan "Hur tycker du att följande saker fungerar i din kommun? Hämtning av hushållsavfall" i SCBs medborgarundersökning. Bolagets resultat har ökat i jämförelse med den senaste mätningen 2021. Snittet för riket 2023 ligger på 92,5 procent.

4.4.3 Bolagsmål 9: Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Måluppfyllelse

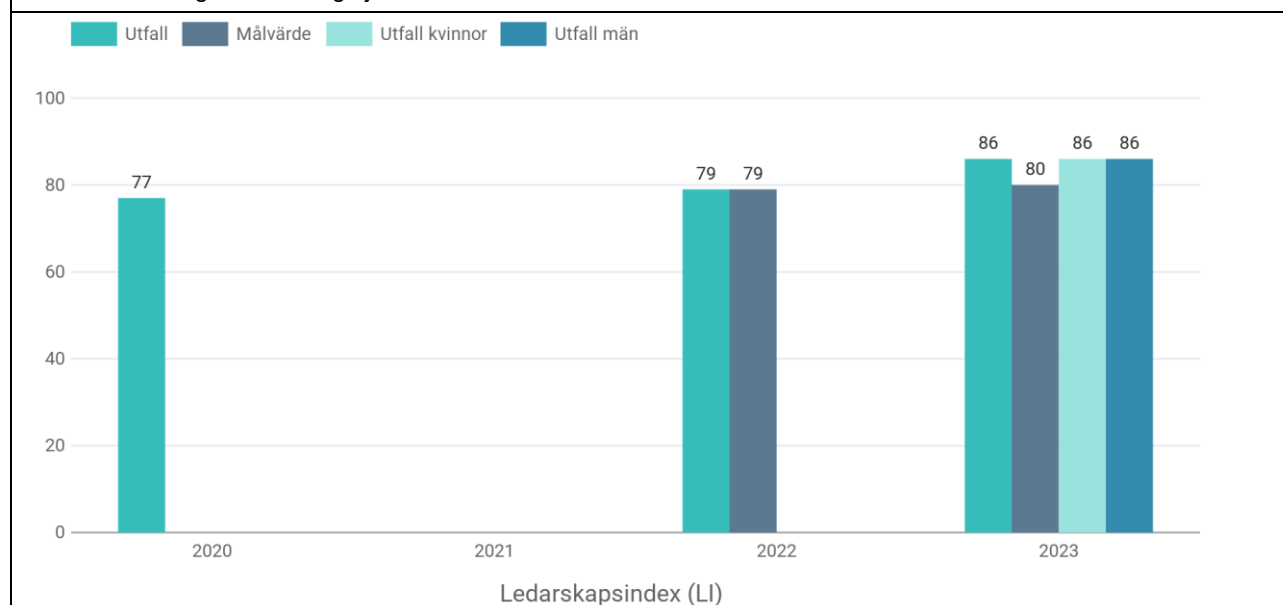
 I hög grad uppfyllt

Kommentar

Ledarskapsindex mäts genom medarbetarundersökningen som genomfördes under 2023. Utfallet är ett sammanfattande resultat av andel positiva svar på frågeområdet ledarskap.

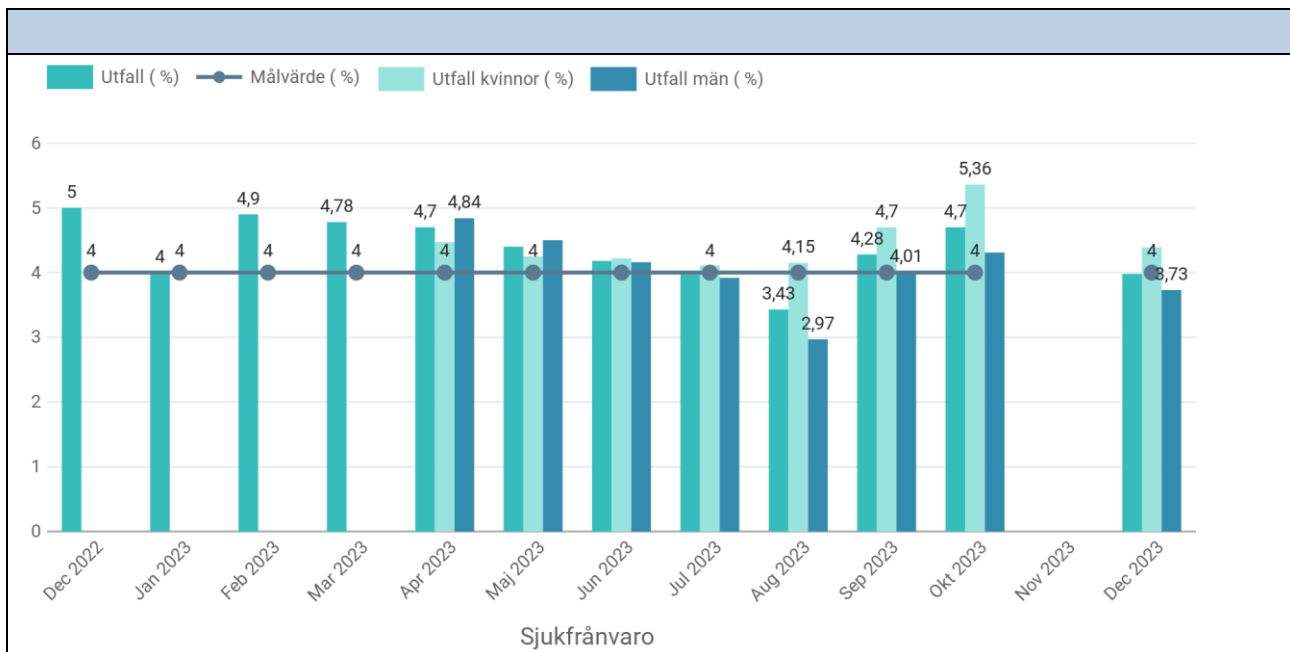
Resultatet är högre än samtliga jämförelseår.

Kommentar

Nöjd medarbetarindex mäts i medarbetarundersökningen som genomfördes under 2023. Nöjd medarbetarindex är ett sammanfattande resultat med andel positiva svar inom olika frågor viktade mot nyckelfrågorna "mitt arbete engagerar mig" och "totalt sett är jag nöjd med min arbetssituation".

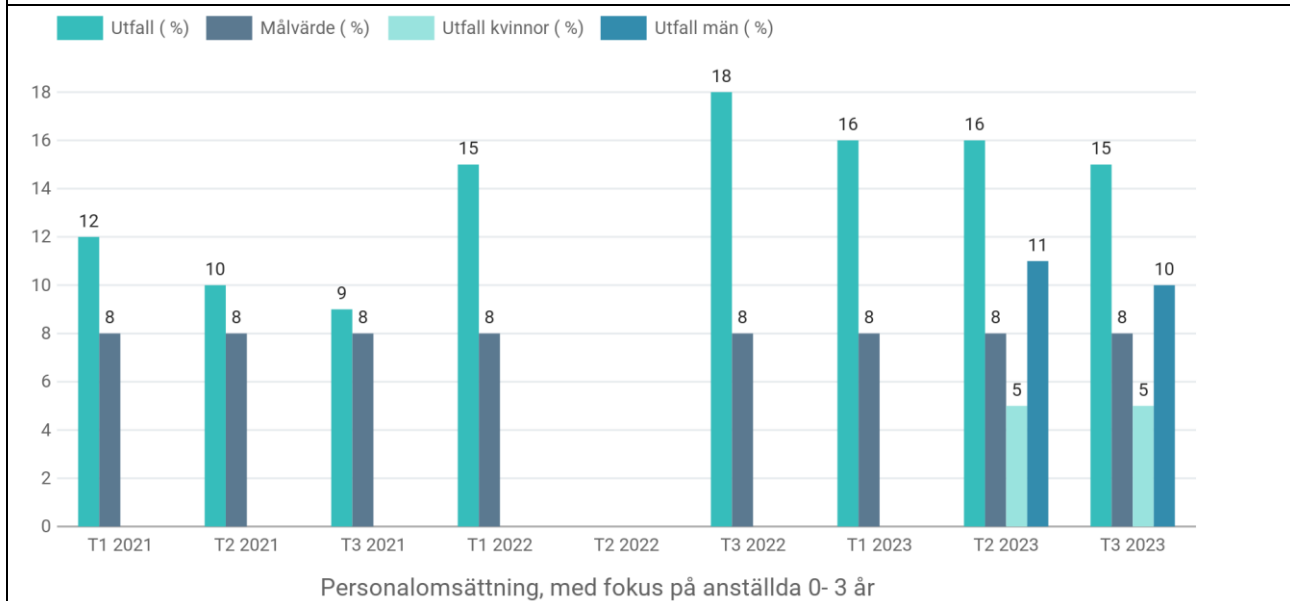
Utfallet är högre än samtliga tidigare jämförelseår.

Kommentar

Långtidsfrånvaron för 2023 var 1,41 procent och korttidsfrånvaron 2,57 procent.

Den totala sjukfrånvaron är lägre än föregående år och lägre än målvärdet om 4 procent. Långtidssjukfrånvaron har även den sjunkit sedan föregående år.

Kommentar

Något minskad omsättning och trenden fortsätter nedåt. Bolaget har vidtagit åtgärder för att minska omsättningen ytterligare, bland annat genom en HR-process som stöttar bolagets chefer i rekrytering och utvärdering av avslut.

5 Årsredovisning för Uppsala Vatten & Avfall AB räkenskapsåret 2023-01-01 till 2023-12-31

5.1 Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Styrelse och verkställande direktören för Uppsala Vatten och Avfall AB (556025-0051) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 till 2023-12-31. Bolagets säte är i Uppsala län.

Ägarförhållanden

Uppsala Vatten och Avfall AB ägs till 100 procent av Uppsala Stadshus AB (556500-0642), som i sin tur är helägt av Uppsala kommun.

Viktiga händelser under räkenskapsåret

Domstolsförhandlingar PFAS

Uppsala Vatten har stämt Försvarmakten på cirka 250 miljoner kronor för att hantera föroreningar från Försvarmaktens brandövningar som behöver hanteras i dricksvattenproduktionen. Bolaget förlorade i första instans i mark- och miljödomstolen. Under slutet av 2023 har huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen (Svea hovrätt) genomförts. Och den 7 december höll Uppsala Vatten sin slutplädering i Mark- och miljööverdomstolen. Ett domslut förväntas tidigast i början av 2024.

Med anledning av nya gränsvärden arbetar Uppsala Vatten för att genom en ännu mer effektiv rening sänka halten av PFAS i dricksvattnet ytterligare. Bland annat genom investeringar i Bäcklösa vattenverk.

Miljötillstånd för Kungsängsverket

Miljötillståndet för Kungsängsverket är begränsat av hur många personer som får anslutas till verket, och som en följd av befolkningsökningen riskerar det gällande miljötillståndet att överskridas inom kort. Uppsala Vatten och Avfall har därför under 2020 lämnat in ansökan om nytt miljötillstånd. Tillståndsärendet har dock dragit ut på tiden eftersom Naturvårdsverket och Vattenmyndigheten har olika syn på tillämpningen av lagstiftningen gällande miljö kvalitetsnormer. Frågan ligger för avgörande hos regeringen sedan juni 2022.

Under 2023 har Uppsala Vatten och Uppsala kommun arbetat gemensamt i frågan samtidigt som bolaget tillsammans med Stadsbyggnadsförvaltningen genomfört kartläggningar över risker och påverkan på hela kommunkoncernen om ett nytt tillstånd inte bli verklighet i närtid.

Ny vattentjänstplan

Under 2023 har Uppsala Vatten tillsammans med Uppsala kommun arbetat fram Vattentjänstplan 2024. Arbetet har gjorts utifrån de lagändringar om allmänna vattentjänster (2006:412) som trädde i kraft 1 januari 2023 som anger att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan med långsiktig planering av hur behovet och utbyggnaden av allmänna tjänster för vatten och avlopp ska tillgodoses. Vattentjänstplanen visar vilka områden kommunen bedömer att allmänt vatten och avlopp kommer behöva byggas ut inom de närmaste tio åren. Den redogör även för vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna ska fungera vid skyfall. Från och med sista december 2023 ersätter Vattentjänstplanen 2024 den tidigare VA-utbyggnadsplanen som en del av VA-planen.

VA-taxan för beslut under året

Bolaget har under året arbetat fram beslut för VA-taxans höjning tillsammans med en kommunikation om vad som påverkar detta. Styrelsen föreslog kommunfullmäktige en höjning med 28 procent på bruksavgiften för 2024. Denna höjning motiveras av bland annat ökade räntekostnader, kostnader till följd av höjda lagkrav såsom dricksvattendirektiv (reningskrav PFAS), digitala mätare på VA-nätet och säkerhetskydd samt stigande priser för kemikalier och förbrukningsvaror.

De huvudsakliga intäkterna till VA-kollektivet kommer från bruksavgifterna. Framöver i takt med att bolaget gör nya investeringar och tar upp nya lån samt sätter om befintliga förväntas räntekostnaden fortsatt öka, förutsatt att det höga ränteläget kvarstår. Bolaget jobbar med effektiviseringsåtgärder för de kostnadsposter som är påverkbara men det kan inte kompensera för den totala kostnadsökningen.

När kommunfullmäktige (KF) hade möte om mål och budget den 6 november beslöt de att återremittera förslaget på ny avfalls- och VA-taxa till kommunstyrelsen (KS) med en så kallad "minoritetsåterremiss". Det innebär att beslutet om de nya taxorna flyttades fram och fattades i sitt ursprungsförslag den 11 december.

Två nya skyddsobjekt

Som ett steg i bolagets säkerhetsarbete har bolaget ansökt om att Gränby och Bäcklösa vattenverk ska utgöra skyddsobjekt. Skyddsobjekt beslutas av Länsstyrelsen enligt skyddslagen (2010:305) och är avsett som ett förstärkt skydd för olika typer av objekt mot sabotage, terroristbrott, spioneri och grovt rån. Anledningen till ansökan är att ge ett starkare skydd för vår samhällsviktiga verksamhet, att skyddsvakter får bevaka objektet vars befogenheter är större än väktare samt att straffet vid intrång blir högre vilket kan vara avskräckande.

Återvinningscentral Fyrislund

Under våren öppnade bolagets nya återvinningscentral i Fyrislund. Återvinningscentralen ersätter den i Boländerna som stängdes i samband med öppnandet av den nya centralen. Investeringen i Fyrislunds återvinningscentral uppgår till 55,2 miljoner kronor och möjliggör mottagning av 30 000 ton avfall per år, vilket motsvarar lika mycket som alla befintliga återvinningscentraler tar emot tillsammans.

Investeringsstöd för utbyggnad av biogasanläggningen

Bolaget beviljades klimatinvesteringsstöd från Klimatklivet för att bygga ut biogasanläggningen vid Kungsängens gård. Stödet från Naturvårdsverket täcker upp till 48,6 miljoner av kostnaderna för utbyggnad av ny förbehandlingslinje, utrustning för gödselrötning samt en ny gasuppgraderingsanläggning. Villkoret för stödet är att åtgärden ska vara färdig senast 7 juni 2026. Genom utbyggnaden beräknas den lokala produktionen av biogas att öka med 13 GWh per år vilket medför att Uppsala Vatten kan minska inköp av gas med upp till 40 procent.

Bolagets ansvar

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att för Uppsala kommun ordna och driva den allmänna vatten och avfallsanläggningen, insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall och producera drivmedel och andra energibärare samt därtill hörande verksamheter.

Bolagets syfte är att enligt affärsmässiga principer med iakttagande av bestämmelserna i miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster samt - i förekommande fall den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen - vara huvudman för den allmänna vatten och avloppsanläggningen inom det av Uppsala kommun fastställda

verksamhetsområdet och fullgöra det ansvar för avfallshantering som åvilar Uppsala kommun enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Bolagets syfte är även att enligt affärsmässiga principer med - i förekommande fall iakttagande av den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen - genom sin verksamhet inom Uppsala kommun främja omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Uppsala Vatten och Avfall AB bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken eller livsmedelslagen. Denna verksamhet utgörs i huvudsak av anläggningar inom vatten och avlopp, avfallshantering och sortering samt produktion av biogas. Tillstånden innebär att verksamheterna är förenade med olika villkor för att minimera påverkan på människors hälsa och miljö, vilket också är syftet med bolagets verksamheter.

Verksamheterna bedrivs i enlighet svensk lagstiftning och gällande tillstånd. Tillstånden är en grundförutsättning för att Uppsala Vatten och Avfall AB ska kunna bedriva verksamheten.

Hållbarhetsredovisning

Bolaget upprättar hållbarhetsredovisning enligt bestämmelser om hållbarhetsrapport i Årsredovisningslagen 6 kap. Bolaget gör detta integrerat i års- och hållbarhetsredovisningen men skilt från förvaltningsberättelsen. Den information som utgör hållbarhetsredovisningen återfinns på sid 1-37.

Framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer

Bolaget befinner sig i en period av stora investeringsbehov. Påverkande faktorer är framförallt en ökad befolkning, förändrade omvärldskrav och klimatförändringar, men även åldrande ledningsnät och teknikutveckling. Behoven är stora i hela branschen för kommunalt vatten och avlopp. Utöver en god planeringsförmåga generellt behöver bolaget bygga vidare på en god ekonomisk framförhållning för att säkerställa finansieringsbehoven, men även balansen mellan kostnader och intäkter över tid. Under senare tid har bolagets räntekostnader ökat i takt med ökade räntenivåer.

Likviditeten i bolaget påverkas av framtunga investeringar i vissa exploateringsområden eftersom anslutningsavgifter debiteras sent i investeringsprocessen.

Under 2025 införs fastighetsnära insamling av förpackningar från småhus med flerfackskärl. Befintliga kärl för restavfall respektive matavfall byts ut mot flerfackskärl. Därmed hämtas förpackningarna samtidigt som det kommunala avfallet.

Bolaget har i enlighet med lagkrav uppdaterat sin säkerhetsskyddsanalys under året. En omvälvande förändring i säkerhetsläget har skett sedan den förra analysen fastställdes april 2021, vilket har behövts vägas in. Samtidigt har även en kalibrering i branschen avseende skyddsvärdesklassning: orimlig hög klassning i säkerhetsskyddsanalysen leder sällan till ökad säkerhet och det är mer effektivt att prioritera de högsta skyddsvärden. Åtgärderna från förra säkerhetsskyddsanalysen var främst inriktade på säkerhetsprövning och säkerhetsskyddsutbildning av personalen samt framtagande av rutiner och krav för säkerhetsskydd. Det mesta av det arbetet är nu genomfört och åtgärderna skiftar nu till att alltmer inrikta sig mot konkreta fysiska skyddsåtgärder, ökad cybersäkerhet och säkerhetskultur.

Enligt direktiv från regeringen ska samhällsviktig verksamhet kontinuitetsplanera sin verksamhet utifrån tre månaders kraftiga störningar av leveranskedjorna samt under krigsliknande förhållanden. Bolaget har intensifierat arbetet inom Civil beredskap och har

som egen inriktning att implementera åtgärder för att bolagets robusthet och motståndskraft ska uppnå direktivet under de kommande tre åren. Bolaget har identifierat att detta kommer leda till ökade kostnader inom området för att säkerställa leverans. Det är viktigt att bolaget tillsammans med koncernen söker nationellt finansieringsstöd när sådana möjligheter uppstår framgent och att bolaget deltar i sammanhang där nätverkande kan göra nytta.

Vi är fortfarande inne i en lågkonjunktur och det råder en osäkerhet i ekonomin. Inflation- och ränteökningar påverkar bolagets kostnadsmassa. Höjda priser återfinns inom flertalet områden för bolaget. Det leder till att bolaget kostnadsmassa starkt kommer att påverkas kommande år. Räntekostnaderna påverkas av bolagets befintliga lånenivåer, men även av bolagets ambitiösa investeringsplaner som delvis är lånefinansierat. Osäkerheten som råder är en utmaning och kommer i förlängningen innebära behov av taxehöjningar.

Den 1 januari 2024 trädde nya bestämmelser för hållbarhets i kraft enligt EU:s direktiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Direktivet syftar till att öka jämförbarheten och höja kvaliteten på den hållbarhetsinformation som rapporteras genom en tydligare och striktare lagstiftning. Uppsala Stadshus AB träffas av direktivet och kommer behöva rapportera i enlighet med det i års- och hållbarhetsredovisningen för 2025. Då rapporteringen sker på koncernnivå, deltar Uppsala Vatten i ett kommungemensamt projekt för att införa rapportering enligt CSRD tillsammans med resterande dotterbolag.

Resultat och ställning

Uppsala Vatten och Avfall AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 8,4 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor högre än budget och 4,0 miljoner kronor högre än föregående år

För de taxefinansierade monopolverksamheterna ska resultatet i normalfallet vara noll då uppkomna överskott/underskott regleras mot balansposterna "förutbetalda avgifter" i balansräkningen.

VA-monopolet gör ett underskott på 62,3 miljoner kronor vilket är 6,2 miljoner kronor lägre än budget och 69,4 mnkr lägre än föregående år. Underskott regleras mot balansposten förutbetalda avgifter, varför den kvarvarande skulden till abonnenterna minskar och uppgår till 33,8 miljoner kronor vid årets slut. De debiterade brukningsintäkterna är 8,0 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år främst pga. av tidigare ej debiterade brukningsintäkter avseende allmän platsmark för perioden 20200401-20221231 ingick i brukningsintäkterna föregående år. Kostnaderna ökar med totalt 75,3 miljoner kronor jmf med föregående år. Personalkostnader ökar med 20 miljoner kronor, räntekostnader är 23 miljoner kronor högre dels beroende på att lånen är 350 miljoner kronor högre dels beroende på högre räntenivåer. Även kostnader för el är 12,3 miljoner kronor högre. I övrigt påverkar ökade kostnader för licenser, ökade avskrivningar beroende på fler avslutade investeringsprojekt samt även ökade kostnader för kemikalier och anläggningsutrustning.

Avfall under kommunens ansvar gör ett överskott på 9,4 miljoner kronor, vilket är 3,7 miljoner kronor högre än budgeterat och föregående år var överskottet 17,5 miljoner kronor. Huvudförklaringarna mot föregående års reglering beror främst på lägre intäkter för återvinningscentraler, där lägre metallpriser och volymer samt färre sålda företagskort är en del av förklaringen samt högre personalkostnader på återvinningscentraler. Överskottet, på 9,4 miljoner kronor, regleras mot balansposten förutbetalda avgifter och den kvarvarande skulden till abonnenterna uppgår till 29,6 miljoner kronor vid årets slut.

Resultatet från den konkurrensutsatta verksamheten uppgår till 8,4 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor högre än budgeterat resultat och 4,0 miljoner kronor högre jämfört

med föregående år. Hovgården gör ett resultat på -0,5 miljoner kronor och biogasverksamheten redovisade ett positivt resultat på 9,1 miljoner kronor. Huvudförklaringarna till det högre resultatet jämfört med föregående år avser främst att produktionsstöd för biogas inte fanns med för 2022. Energimyndigheten betalar ut produktionsstödet, som för närvarande är 30 öre/kwh levererad fordonsgas. 2023 redovisas erhållit produktionsstöd för både år 2022 och 2023.

Nettoomsättningen i bolaget uppgår till 935 miljoner kronor varav 59 % avser VA-verksamheten och 41 % avser avfallsverksamheten.

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 580 miljoner kronor. Jämfört med budget är årets investeringar 90 miljoner kronor lägre, och 87 % är upparbetade. Merparten av investeringarna hänförs till VA-verksamheten med 497 miljoner kronor, där nyanläggning av VA-ledningar, utbyggnad av Kungsängsverket och Storvreta vattenverk utgör en stor del. Resterande 83 miljoner kronor avser investeringar i avfallsverksamheten varav knappt 34 miljoner kronor avser byggnation av ny vätgastankstation. Årets investeringsutfall är 14 miljoner högre än föregående års utfall. Självfinansieringsgraden, det vill säga andelen egenfinansierade investeringar, uppgår 2023 till 27 %.

Bolagets upplåning, via kommunens finanssenhet, uppgår till 2 650 miljoner kronor, hela upplåningen avser VA-verksamheten per den 31 december 2023. Bolagets saldo på koncernvalutakontot, inklusive checkräkningskredit på 300 miljoner kronor, uppgick till 91 miljoner kronor per den 31 december 2023. Den utnyttjade checkräkningskrediten på 209 miljoner kronor redovisas som en kortfristig skuld, på 212 miljoner kronor och en kortfristig fordran på 3 miljoner kronor, netto 209 miljoner kronor i balansräkningen till Uppsala kommuns finansförvaltning.

Förutbetalda avgifter

VA-monopolet redovisar ett underskott på 62,3 miljoner kronor, vilket gör att utgående skuld till abonnenterna för förutbetalda bruksavgifter nu uppgår till 33,8 miljoner kronor.

Monopolverksamhet Avfall redovisar ett överskott på 9,4 miljoner kronor, vilket gör att årets utgående skuld till hushållsavfallsabbonenterna för förutbetalda avgifter uppgår till 29,6 miljoner kronor.

Vattenkonsumtionen

Vattenkonsumtionen är lägre jämfört mot föregående år (-2,0 %) och antal anslutna ökade med 2 144 bostäder mot föregående år.

5.2 Investeringar

Investeringar (mnkr)	2023	2022	2021	2020
Investeringar i produktion vatten	92	61	41	35
Investeringar i distribution vatten	101	83	82	78
Investeringar i avledning spill- o dagvatten	174	149	172	169
Investeringar i behandling avlopp	122	165	45	26
Investeringar i biogas	52	34	16	19
Investeringar i återvinning/deponi	12	16	10	7
Investeringar i återvinningscentraler	17	46	17	6
Övriga investeringar	10	12	2	9

5.3 Ekonomisk sammanställning

Ekonomisk sammanställning (tkr)	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	935 012	847 762	699 048	638 208
Resultat efter finansiella poster	8 353	4 367	10 641	29 642
Rörelsemarginal (%)	6,2 %	3,7 %	4,3 %	7,8 %
Balansomslutning	4 495 858	4 076 946	3 617 125	3 379 820
Soliditet (%)	8,8 %	9,7 %	10,9 %	11,5 %
Självfinansieringsgrad (%)	27 %	42 %	67 %	85 %
Medeltal anställda	349	320	291	248

5.4 Förändring av eget kapital

Förändring av eget kapital (tkr)					
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2022-01-01	5 000	111	1 634	0	6 745
Överföring resultat föregående år	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Erhållet aktieägartillskott	0	0	0	0	0
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1 214</u>	<u>1 214</u>
Utgående balans 2022-12-31	5 000	111	1 634	1 214	7 959
Överföring resultat föregående år	0	0	1 214	-1 214	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Erhållet aktieägartillskott	0	0	0	0	0
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-1 655</u>	<u>-1 655</u>
Utgående balans 2023-12-31	5 000	111	2 848	-1 655	6 304

5.5 Förslag till resultatdisposition

Förslag till resultatdisposition (kr)	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel	
Balanserade resultat	2 847 382
Årets resultat	-1 654 753
Total	1 192 629
disponeras så att:	
i ny räkning överförs	1 192 629

5.6 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING, (tkr)			
	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3	935 012	847 762
Punktskatter		-21 557	-8 776
Övriga rörelseintäkter		45 840	13 572
Summa rörelsens intäkter	3,4	959 295	852 558
Rörelsens kostnader			
Köp av entreprenadtjänster	4	-109 673	-101 294
Övriga externa kostnader	4,5,7	-402 287	-371 051
Personalkostnader	6	-232 014	-202 884
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar		-157 102	-146 117
Summa rörelsens kostnader		-901 076	-821 346
Rörelseresultat	3	58 219	31 212
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		341	241
Räntekostnader	8	-50 207	-27 086
Finansnetto		-49 866	-26 845
Resultat efter finansiella poster	3	8 353	4 367
Bokslutsdispositioner	9	-11 198	-3 605
Resultat före skatt		-2 845	761
Skatt på årets resultat	10	1 190	453

Årets resultat		-1 655	1 214
----------------	--	--------	-------

5.7 Balansräkning

BALANSRÄKNING (tkr)			
TILLGÅNGAR	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
	11		
Byggnader/fastigheter		351 173	361 025
Mark och markanläggningar		104 740	57 453
Markinventarier, ledningsnät/anordning		2 309 557	2 145 801
Maskiner/inventarier o tekniska andra anläggningar		275 762	260 465
Pågående nyanläggning		1 013 417	809 747
Summa materiella anläggningstillgångar		4 054 649	3 634 491
Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar hos förvaltning o företag i kommunkoncernen	12	216 044	216 044
Uppskjuten skattefordran	13	31 601	30 411
Övriga långfristiga fordringar		0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		247 645	246 455
Summa anläggningstillgångar		4 302 294	3 880 946
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		159 138	129 973
Fordringar koncernföretag	12	2 926	22 184
Skattefordringar		4 746	4 018
Övriga fordringar			3 208
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	14	26 754	36 617
Summa kortfristiga fordringar		193 564	196 000
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		193 564	196 000

SUMMA TILLGÅNGAR		4 495 858	4 076 946
BALANSRÄKNING, forts (tkr)			
EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	15	5 000	5 000
Reservfond		111	111
Summa bundet eget kapital		5 111	5 111
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		2 848	1 634
Årets resultat		-1 655	1 214
Summa fritt eget kapital	16	1 193	2 847
Summa eget kapital		6 304	7 958
Obeskattade reserver			
		488 234	488 234
Avsättningar			
	17	45 572	44 842
Långfristiga skulder			
Skuld Uppsala kommun		2 294 356	1 983 158
Övriga långfristiga skulder		646 068	636 191
Summa långfristiga skulder	18	2 940 424	2 619 349
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		131 952	134 791
Skuld till koncernföretag	18	516 671	444 625
Skuld koncernkonto	19	208 976	134 670
Skatteskuld		0	0
Övriga skulder		878	0
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	20	156 847	202 476
Summa kortfristiga skulder		1 015 324	916 563
SUMMA SKULDER & EGET KAPITAL		4 495 858	4 076 946

5.8 Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)		
	2023-12-31	2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	58 219	31 212
Justering för poster, ej i kassaflödet		
- avskrivningar	157 102	146 117
- Realisationsvinster/- förluster vid försäljning/ utrangering av inventarier	2 249	1 604
- Avsättningar	730	716
- övriga ej kassapåverkande poster		
Ränteintäkter	341	241
Räntekostnader	-42 608	-21 148
Betald inkomstskatt	-3 718	-2 846
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	172 315	155 896
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av rörelsens fordringar	-4 275	-42 931
Förändring av rörelsens skulder	51 591	163 360
Kassaflöde från den löpande verksamheten	219 631	276 325
Investeringsverksamhet		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-579 798	-565 675
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	289	1 515
Ökning(-) minskning(+) av övriga finansiella tillgångar	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-579 509	-564 160
Erhållet koncernbidrag		
Lämnat koncernbidrag		
Upptagna lån	950 000	450 000
Amortering av lån	-600 000	-200 000
Ökning(+) minskning(-) långfristiga skulder	9 878	37 835
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	359 878	287 835
Minskning/ökning av likvida medel	0	0
Likvida medel från årets början	0	0
Likvida medel vid periodens slut	0	0

5.9 Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 årsredovisning och koncernredovisning (K3). Uppsala Vatten och Avfalls AB:s taxefinansierade verksamhet för vatten och avlopp lyder under Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). VA-verksamheten är ett s.k. naturligt monopol och lyder under nämnda speciallagstiftning. En allmän förutsättning är kommunallagens självkostnadsbegrepp samt att vattentjänstlagen anger att avgifterna inte får överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Dessa förutsättningar påverkar redovisningsprinciperna för Uppsala Vatten och Avfall AB generellt, utöver årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens principer, och kommenteras särskilt för vissa områden nedan.

Redovisningsprinciper är oförändrade mot föregående år.

Tydlig särredovisning

Bolagets verksamhet regleras strikt via lagar, exempelvis VA-lagstiftningen. Det innebär att de taxefinansierade monopolverksamheternas ekonomi måste vara tydligt särredovisad utifrån abonnenternas perspektiv, medan den konkurrensutsatta verksamheten redovisas enligt gängse redovisningsprinciper. Överskott av abonnenternas förutbetalda avgifter i monopolverksamheterna för VA och Avfall redovisas både som kort- och långfristig skuld i bolagets balansräkning och inte som en del av eget kapital.

Den taxefinansierade verksamhetens redovisning skall inte påverka resultaträkningen, utan uppkomna resultat i VA- eller Avfallsmonopolet regleras mot förutbetalda avgifter från abonnenterna. Det resultat som syns i bolagets resultaträkning skall därför enbart komma från den konkurrensutsatta verksamheten.

Koncerntillhörighet

Moderföretaget som upprättar koncernredovisningen i vilken Uppsala Vatten och Avfall AB ingår är Uppsala Stadshus AB (org.nr 556500-0642) med säte i Uppsala. Ägaren till moderföretaget för hela koncernen är Uppsala kommun (org.nr 212000-3005).

Hantering av överskott/underskott i monopolverksamheten

När avgiften över- eller understiger kostnaderna särredovisas dessa i balansräkningen under rubriken "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" under kortfristiga skulder. Periodiseringen av avgifterna återläggs normalt de närmaste tre åren i samband med en taxesänkning eller att nödvändiga kostnadsökningar uppstår.

Fond för framtida investeringar

Överuttag kan även avsättas till en investeringsfond för framtida nyinvesteringar som gynnar hela taxekollektivet. Fonden löses upp i takt med kostnaderna, såsom avskrivningar, tas för den specifika investeringen.

Redovisning av anläggningsavgifter

Avgifter som avser att täcka direkta kostnader intäktsförs direkt över resultaträkningen. Den del av anläggningsavgiften som avser att täcka investeringen periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs (avskrivningen).

Intäktsredovisning

Prissättning för försäljning av bolagets produkter och tjänster som bland annat regleras i VA-lagen sker med hänsyn till självkostnadsprincipen. Periodisering av debiterade taxeavgifter sker med beaktande av Redovisningsrådets rekommendation nr 11, Intäkter.

Intäkter redovisas för den period de avser. Övriga intäkter och avgifter är marknadsmässiga och avser även intäkter från Hovgården och Biogasen.

Redovisning av leasingavtal

Uppsala Vatten och Avfall AB redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Avser hyra. Se not 5.

Ersättning till anställda efter avslutad anställning

Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar vid uppsägning utgår om företaget beslutar att avsluta en anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller då en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång i utbyte mot sådan ersättning. Om ersättningen inte ger företaget någon framtida ekonomisk fördel redovisas en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att lämna sådan ersättning. Ersättningen värderas till den bästa uppskattningen av den ersättning som skulle krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

På Uppsala Vatten finns endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare utöver dessa avgifter. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Deponifond

Mark som används för avfallshantering vid Hovgården ska återställas då verksamheten upphör. Avsättning har skett för fondering av medel för den framtida återställningen. Fonderingen är beräknad utifrån ett nuvärde på den bedömda framtida återställningskostnaden. Deponifonden löses upp vartefter återställningsarbetet utförs. Deponifondens storlek bedöms vara tillräckligt stor för att täcka den framtida återställningskostnaden.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. Avskrivningar på anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens värde skrivs av linjärt över dess beräknade nyttjandeperiod med start månaden efter det att anläggningen tas i bruk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter/byggnader	10 -50 år	
specifikation komponentindelning	stomme	40 -50 år
	elinstallationer	25 år
	VVS	10 -20 år
Markanläggningar	10 -50 år	
Markinventarier inklusive ledningsnät 1)	10 -70 år	
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 -30 år	
Fordon	5 -10 år	
Övriga inventarier	3 -10 år	

1) Ledningsnät och biogasanläggningen omfattas skattemässigt av inventariereglerna.

Anläggningstillgångarnas redovisade värde prövas löpande beträffande eventuellt nedskrivningsbehov. Vid händelser eller ändrade förutsättningar som indikerar att det bokförda värdet överstiger återvinningsvärdet skrivs anläggningstillgången ned till återvinningsvärdet. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Materiella anläggningstillgångar inom va-verksamheten, som lyder under lagen om allmänna vattentjänster, nedskrivnings prövas inte.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Uppsala Vatten och Avfall AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar

Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Kundfordringar redovisas till ett belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordrans förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

Låneskulder och leverantörsskulder

Leverantörsskuld tas upp i balansräkningen när faktura har erhållits. Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Inkomstskatt

Redovisad aktuell skatt innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, uppskjuten skatt och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Värdering av samtliga skatteskulder och skattefordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. För poster som redovisas i resultaträkningen redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Se not 10 och not 12.

Skatter redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Avsättningar

Företaget gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Företaget nuvärdesberäknar förpliktelser som väntas regleras efter mer än tolv månader. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som övrig kostnad.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Lämnade och mottagna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Offentliga bidrag

Uppsala Vatten och Avfall AB erhåller offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation. Dessa erhålls i förskott och redovisas då som skuld. I takt med att villkoren uppfylls reduceras skulden och en övrig intäkt redovisas.

Ett offentligt bidrag som inte är förenat med krav på framtida prestation redovisas som övrig intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts.

Ett offentligt bidrag som hänför sig till förvärv av en anläggningstillgång, redovisas som en förutbetalad intäkt. Denna post löses upp linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas då som en intäkt i posten övriga intäkter.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Definition av nyckeltal

- Soliditet: justerat eget kapital/totala tillgångar
- Rörelsemarginal: rörelseresultatet/nettoomsättningen
- Självfinansieringsgrad: investeringar finansierade via egna medel

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Uppsala Vatten och Avfall AB gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år behandlas i huvuddrag nedan.

Skadestånd och juridiska processer

Skadestånd, exempelvis vid skyfall, bedöms vid uppkomst och löpande över utbetalningstid. Om bolaget är involverad juridiska processer uppskattas inte motparts rättegångskostnad.

Not 3 Rörelsens intäkter mm	2023	2022
VA-verksamheten	561 835	490 728
<i>varav upplösning brukningsavgiftsfond</i>	<i>62 281</i>	<i>-7 110</i>
<i>varav upplösning investeringsfond</i>	<i>3 705</i>	<i>3 705</i>
<i>varav upplösning anläggningsfond</i>	<i>15 984</i>	<i>-21 837</i>
Avfallsverksamheten	397 460	361 830
<i>varav avsättning hushållsavfallsavgifter</i>	<i>-9 449</i>	<i>-17 469</i>
<i>varav upplösning investeringsbidragsfond</i>	<i>5 254</i>	<i>3 183</i>
Summa intäkter	959 295	852 558
Rörelseresultat		
VA-verksamheten	49 654	26 678
Avfallsverksamheten	8 565	4 534
	58 219	31 212
Resultat efter finansiella poster		
VA-verksamheten	0	0
Avfallsverksamheten	8 353	4 367
	8 353	4 367
Not 4 Uppgifter om inköp försäljning inom Kommunkoncernen	2023	2022
Försäljning	12 %	14 %
Inköp	4 %	5 %
Not 5 Revisorers arvode	2023	2022
Revisionsuppdrag:		
PWC	380	276
Lekmannarevisorer	31	26
Summa revisionsuppdrag	411	302
Övriga tjänster:		
PWC	210	292
Summa arvode	621	594

Not 6 Antal anställda, sjukfrånvaro, löner, andra ersättningar och sociala avgifter	2023	2022
Antal anställda	349	320
varav kvinnor	132	123
varav män	217	197

Löner och sociala avgifter

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse, VD och övriga anställda i tkr. Styrelsen består av 3 kvinnor och 8 män. Företagsledningen består av 8 kvinnor och 2 män.

<i>Löner och andra ersättningar</i>	2023	2022
Styrelse och verkställande direktör	1 849	1 807
Övriga anställda	169 994	148 572
Totalt	171 843	150 379

Pensions- och övriga sociala kostnader

Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	350	300
Pensionskostnader för övriga anställda	15 601	11 241
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	54 817	46 809
Totalt	70 768	58 350

VD har från sin sida en uppsägningstid om 6 månader mot bolaget. Vid uppsägning från bolagets sida är uppsägningstiden 6 månader samt utgår 12 månaders omställningsersättning.

Avgångsvederlag belastar årets resultat med 459 tkr.

Not 7 Operationella leasingavtal	2023	2022
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	16 467	11 074
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:		
Ska betalas inom 1 år	15 040	16 300
Ska betalas inom 2-5 år	61 190	41 000
Ska betalas senare än 5 år	52 920	34 700

Not 8 Räntekostnader och liknande resultatposter	2023	2022
Räntekostnader till koncernföretag, inkl. kostnad checkräkning	50 192	27 052
Övriga räntekostnader	15	34
Totala räntekostnader	50 207	27 086

Not 9 Bokslutsdispositioner	2023	2022
Överavskrivningar, maskiner och inventarier	0	
Lämnat koncernbidrag	11 198	3 605
Erhållet koncernbidrag	0	0
Summa bokslutsdispositioner	11 198	3 605
Not 10 Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt på årets resultat	0	0
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Uppskjuten skatt på årets resultat	1 190	1 181
Ej tidigare redovisad uppskjuten skatt	0	0
Skattereduktion inventarier 3,9 %	0	-728
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Summa redovisad skatt	1 190	453
Redovisat resultat före skatt	-2 845	761
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (20,6% år 2022 och 2023):	586	-157
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-170	-154
Ej skattepliktiga intäkter	774	764
Aktuell skatt åter från tidigare år	0	0
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Skattereduktion inventarier 3,9%	0	0
Skatteeffekt pga. av förändring av skattesats	0	0
Redovisad aktuell skatt	1 190	453
Not 11 Materiella anläggningstillgångar	2023	2022
Fastigheter och byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	797 251	797 251
Omklassificering	19 228	0
Utrangeringar	-923	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	815 556	797 251
Ingående avskrivningar	-436 226	-407 556
Årets avskrivningar	-29 080	-28 670
Utrangeringar	923	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-464 383	-436 226
Utgående redovisat värde 1)	351 173	361 025
Mark och markanläggningar	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	75 266	59 688
Omklassificering	50 172	15 578
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	125 438	75 266
Ingående avskrivningar	-17 813	-15 724

Årets avskrivningar	-2 885	-2 089
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 698	-17 813
Utgående redovisat värde 1)	104 740	57 453

Pågående nyanläggning

Ingående anskaffningsvärde	809 747	411 669
Årets nyanskaffning	579 798	565 675
Omklassificering	-376 128	-167 597
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 013 417	809 747

Markinventarier, ledningsnät/anordning

Ingående anskaffningsvärde	2 826 552	2 708 960
Omklassificering	249 392	117 592
Utrangering	-4 992	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 070 952	2 826 552
Ingående avskrivningar	-680 751	-601 166
Årets avskrivningar	-83 943	-79 585
Utrangering	3 299	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-761 395	-680 751
Utgående redovisat värde 2)	2 309 557	2 145 801

Maskiner/inventarier o andra tekniska anläggning	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	458 935	429 789
Omklassificering	57 336	34 430
Utrangering	-12 005	-5 284
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	504 266	458 935
Ingående avskrivningar	-198 470	-164 859
Årets avskrivningar	-41 193	-35 776
Utrangering	11 159	2 165
Utgående ackumulerade avskrivningar	-228 504	-198 470
Utgående redovisat värde 2)	275 762	260 465

1) Taxeringsvärde på mark/byggnad ej åsatt

2) Biogasanläggningen klassificeras delvis som inventarie, totalt kvarvarande anskaffningsvärde 289 360 tkr varav årets anskaffning uppgår till 43 030 tkr och ackumulerade avskrivningar är - 117 107 tkr. Restvärde per 231231 är 172 253 tkr.

Not 12 Fordringar hos koncernbolag/kommunen	2023	2022
Ingående saldo	238 227	228 008
Tillkommande/avgående fordringar, netto	0	10 219
Amorteringar/avgående fordringar	-19 258	0
Summa utgående fordringar	218 969	238 227

Not 13 Uppskjutna skattefordringar	2023	2022
Ingående saldo	30 412	29 959
Tillkommande skattefordringar	1 191	453
Återförda skattefordringar	0	0
	31 602	30 411

Se även not 10 Skatt på årets resultat.

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023	2022
Förutbetalda hyror	3 715	3 361
Övriga förutbetalda kostnader	8 802	15 321
Upplupna intäkter	14 237	17 935
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26 754	36 617

Not 15 Antal aktier och kvotvärde	Antal aktier	Kvotvärde (tkr)
Antal A-aktier	5 000	1 000

Not 16 Förslag till resultatdisposition (kr)

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

	2023	2022
Balanserade resultat	2 847	1 634
Årets resultat	-1 655	1 214
	1 192	2 847

disponeras så att:

i ny räkning överföres	1 192	2 847
------------------------	--------------	--------------

Not 17 Avsättningar	2023	2022
Avsättningar för skatter, ej uppskjuten skatt	0	0
Avsättning för rättegångskostnader PFAS	8 332	8 332
Deponifond Hovgårdens avfallsanläggning	37 240	36 510
	45 572	44 842

Saldot ökar i takt med beräknad diskonteringsränta 730 tkr år 2023. Avsättning motsvaras av ett framtida åtagande att återställa deponin.

Not 18 Långfristiga skulder	2023	2022
Kommuninternt lån VA 1)	2 650 000	2 300 000
Kommuninternt lån Avfall 1)	0	0
Skulder, USAB	94 356	83 158
Förutbetalda anläggningsavgifter	505 831	521 815
Investeringsfond (VA)	37 580	41 286
Investeringsbidragsfond (Avfall)	102 657	73 090
Summa långfristiga skulder	3 390 424	3 019 349

Spec not 18 - Förfallotid skulder	2023	2022
Förfaller mellan 0 och 1 år efter balansdagen		
Skulder till kommunen	450 000	400 000
Övriga skulder 1)		
Totalt	450 000	400 000

Förfaller mellan 2 och 5 år efter balansdagen		
Skulder till kommunen	2 200 000	1 500 000
Övriga skulder		
Totalt	2 200 000	1 500 000

Förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2023	2022
Skulder till kommunen	0	400 000
Övriga skulder	646 068	636 190
Totalt	646 068	1 036 190

1) 450 000 tkr ligger som kort skuld till koncernföretag i balansräkningen, år 2023

Bolaget använder sig inte av finansiella instrument (Derivat) i sin kredithantering. Avsikten är att förnya krediterna efter slutförfalldagen. Alla lån är med fast ränta. Den genomsnittliga räntan är vid årsskiftet 1,74 % (1,19%).

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 2,94 år (3,01 år).

Not 19 Checkräkningskredit	2023	2022
Beviljad kredit	300 000	200 000
Utnyttjad kredit	-208 976	-134 670
Totalt utnyttjad kredit	91 024	65 330

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023	2022
Upplupna semesterlöner	7 271	7 050
Upplupna sociala avgifter	2 284	2 215
Upplupna lönekostnader	0	0
Förutbetalda brukningsavgifter	33 793	96 074
Förutbetalda hushållsavfallsavgifter	29 634	20 185
Övriga upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	83 865	76 952
Summa upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	156 847	202 476

Not 21 Väsentliga händelser efter balansdagen

Bolagets VD, Sigrid de Geyter, har efter balansdagen bestämt sig för att lämna sin tjänst den 1 februari 2024. Ida Hellrup blir tillförordnad vd tills att bolaget har en ny VD på plats.

Bolaget stämde Försvarmakten 2019 för föroreningar från brandövningsverksamhet som behöver hanteras i dricksvattenproduktionen (ca 250 mnkr i form av investeringar och driftskostnader). Uppsala Vatten tappade i första instans till en oenig mark- och miljödomstol. I december 2023 har huvudförhandling hållits i Mark- och miljööverdomstolen. Den 8 mars väntas dom falla. Domen vinner laga kraft efter 4 veckor om den inte överklagas, varför bolaget lämnar upplysningar i not och inte tar upp någon resultatpåverkan från domen i bokslutet. Sedan tidigare dom har bolaget bokat upp rättegångskostnader från Försvarmakten (8,3 mnkr). Bolaget bedömer det som sannolikt att domen kommer överklagas till Högst domstolen, oavsett vinnande part.

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Rickard Malmström
Ordförande

Monica Östman
1:e vice ordförande

Ingemar Virsén
*2:e vice
ordförande*

Rolf Eriksson

Moa Wikén

Elin
Vestman

Kim Eklöf

Lars Harlin

Sari Hedlund

Örjan Berglund

Henric Colliander

Ida Hellrup
Tillförordnad VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Niclas Bergenmo
Auktoriserad revisor

Elektroniska underskrifter

Detta dokument har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer.

Dokumentet med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling. Det uppfyller kraven på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på **sign.uppsalavatten.se**. Där finns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Elektroniska underskrifter

Detta dokument har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer.

Dokumentet med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling. Det uppfyller kraven på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på **sign.uppsalavatten.se**. Där finns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.